

Szerkesztőség: kladóhivatal
és nyomda: Bul. Reg. Ferdinánd (József főherceg-ut) 4.
Telefon: 151. Sürögnyomtatás:
Közöny. Arad. Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdonosi
kiadása és rotációs nyomása.
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente
840, félévre 420, negyed-
évre 210, havonta 70 Lel.
Külföldre havonta 50 Lellel
több. -; Egyes szám 3 Lel.
Vasárnap 5 Lel. -; (Bucu-
restiben 50 bani felár.)
Hirdetések tartása szerint -;

XLVII. évfolyam, 252. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897-1932.

* Péntek, 1932. október 28

Izgatnak a gátakon

Az aradvárosi gátakon serényen folyik a munka. Szorgos munkáskezek talicskazzák a földet, döngve verik a gátszéleken az új cölöpöket, törlik a követ, hogy mire az első fagy beáll, biztonságos és ujjaépített védővonal zárja félkörben körül az árvíz által annyiszor veszélyeztetett várost.

Több, mint hatszáz ember dolgozik a gátakon. Mindenki ott van, akit a mostoha viszonyok megfosztottak kenyertől és aki nem riad vissza a munkától, csak hogy a szükséges mindennapi betevő falatot megszerezhesse magának, családjának. Napi hatvan-hetven lejt keres meg egy-egy lelkiismeretes, serényen dolgozó kubikos, ha nem filozofál, hanem megfogja keményen az ásó, vagy a talicska nyelét. Hatszáz ember, munkánélküli családfenntartó kapott kenyeret a munkátlank tömegéből és nincsen senki, akit eddig is elküldtek volna a gátokról, ha dolgozni akart.

Az építők között azonban ott lappanganak a rombolók is. A gátak munkahadseregének becsületes falanxai közé befurakodtak azok az ügynökök is, akik idegen érdekek szolgálatában folytatják kárhuzatos munkájukat. De nem a gáton, hanem a gátépítők lelkében. Hazugságok távoli káprázatával kívánják megszedíteni az egyszerű és hiszékeny lelkeket, hogy alattomban mindazt lerombolják, amit eddig építettek. A munka tett-helyén a munka ellen lázitanak, mert ez a munka nem az ő világukat építi, hanem a becsületes, a kipróbált emberi világát, amely drága verejtékkel földet tur a fellegvárak építése helyett és csak javítani igyekszik életkörülményeinek viharviselt gátjait. Ezek az izgatók nem tudnak építeni, mert a rombolás a kenyérük, azért fizetik őket. Mit törődnek a kivándorlási ágensek, hogy mivé lesz az elszédített ember, új életkörülményei között, ha egyszer felvették áldozataik után a nekik járó sápot? A kommunista ágensek éppúgy nem törődnek a munkához jutottak biztosított kenyérével, a dolgozók kenyérhez juttatott családjaival, amikor a munka pihenő-óráiban elégedetlenséget szítanak. Az ő világuk a felfordulás világa, melyben rabolni lehet és álmaik leplezett célja a káosz, melyben nincs munkaalkalom, nincs család, nincs Isten és emberszeretet.

Az aradi gátak munkahadserege nem hagyja megteveszteni magát azoktól, akik ilymódon kenyérükre törnek. Az illetékes hatóságok már megtették a kellő lépéseket, hogy a munka ellenségeit ártalmatlanná tehessék, a véresszáju izgatókat eltakarítsák a becsületes munkások munkaterületeiről. Maguk a komoly dolgozók is tisztában vannak azzal, hogyha megtürik soraik között az izgatókat, ez csak munkájuk eredményét rontja le, teljesítményük mennyiségének és minőségének szolgál ártalmára. Aki ezen a földön akar élni, annak csak az lehet a célja, hogy a maga munkájával, tehetségével hozzájáruljon a meglévő viszonyok javításához. A munkakerülők, a zavarosfejú rendbontók hiába kívánják elhitetni, hogy Moszkvában kol-

Károly király és Elena hercegnő kihallgatáson fogadták Maniu Gyulát

A kihallgatásokról nem adtak ki hivatalos jelentéseket -- Titulescu külügyminiszter Sinaiban -- Az orosz-román meg nem támadási szerződés bonyolalmái

Nagy tranzakció készül Bucurestiben

Bucurestiből jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Politikai körökben élénken kommentálják Maniu Gyula miniszterelnök legutóbbi audienciáját, amelyet az uralkodó adott számára. A király magántitkára, Puiu Dumitrescu ugyanis tegnap este Sinaiból Bucurestibe érkezett, ahol azonnal Maniu Gyulával keresett érintkezést. Mint ismeretes, ugyanis Maniu Gyula tegnapelőtt délután kihallgatáson jelent meg az országba visszaérkezett Elena hercegnőnél, Mihály nagyvajda édesanyjánál, aki bucuresti-i palotájában szállt meg. Dumitrescu a miniszterelnököt igen fontos ügyben tehát haladéktalanul Sinaiba invitálta, hogy ott kihallgatáson jelenhessenek meg a király előtt.

Elena hercegnő palotájában

Maniu Gyula az uralkodó üzenetét megkapva, azonnal különvonatra ült és Sinaiba utazott, ahol ma reggel jelent meg audiencián a király előtt. Erről a kihallgatásról mindeddig nem adtak ki semmiféle hivatalos közleményt.

Egyébként tegnap délután Titulescu külügyminiszter is megjelent Sinaiban, ahol az uralkodó ugyancsak fogadta őt. Mint hir-

Feltűnéstkeltő politikai botrány a fővárosban

Egyébként nagyarányú politikai botrány foglalkoztatja a fővárosi lapokat, amelyek mai számukban éles támadást intéznek a külügyminiszterium ellen. Nem kevesebbről van szó, minthogy a bucuresti-i lapok azzal vádolják a külügyminiszteriumot, hogy a Rador táviratiroda után hamis külföldi híradást adott le a sajtónak az orosz-román tárgyalásokra vonatkozólag. A Temps két nappal ezelőtt cikket írt a Maniu-kormány megalakulásáról, valamint Titulescunak a kormányba való belépéséről. A francia lap megállapítja cikkében, hogy a szerződés megkötésére feltétlenül szükség van és bírálta Titulescu magatartását, amelyet ebben a kérdésben tanusított. A külügyminiszterium ezt a cikket lefordította és — amint a bucuresti-i lapok állítják — a valóságnak meg nem felelő beállításban küldötte el a Rador után az egyes bucuresti-i lapoknak, sőt a Cuvantul szerint az ügyből kifolyólag Romániában elkobozták a Le Matin és az Echo de Paris című francia lapokat, amelyek ezzel a kérdéssel foglalkoztak. A Cuvantul megállapítja, hogy a francia lapok az eredeti cikkben kijelentették, hogy Herriot francia miniszterelnök nyilatkozatot adott, amelyben közölte, hogy ha Románia nem köti meg Oroszországgal a meg nem támadási szerződést, úgy Franciaország szabad kezet kapott arra nézve, hogy Románia nélkül is megkösse az orosz-francia szerződést. Politikai körökben nagy érdeklődéssel várják a külügy-

bászból fonják a kerítéseket: A nálunk fennálló társadalmi rend kereteibe kell beleilleszkednie annak, aki existálni akar, mert a munka szent

lik, a kormányelnök különben kihallgatása végzetével megismételte látogatását Elena hercegnő palotájában.

Az esti órákban Maniu újra Sinaiba tért vissza, ahonnan telefonon keresett érintkezést a miniszterelnökséggel és közölte, hogy a minisztertanácsban, amelyet ma estére terveztek, jelenhet meg Maniu, Titulescu társaságában, egész napját a királyi rezidenciában töltötte s így az estére tervezett minisztertanács végképp elmaradt.

Legújabb telefonjelentéseink szerint, Mirto közlekedésügyi miniszter behatóan foglalkozik a CFR deficitjének problémáival. Az államvasutak új költségvetését másfél milliárdal kell csökkenteni és hogy ez lehetővé váljék, revízió alá kell venni az összes szállítási szerződéseket. A miniszter tanulmányozni fogja a tarifa-redukció kérdését, hogy a leszállított tarifák révén előlke nagyobb forgalom mennyiben segíthet a költségvetésben.

A liberális pártból származó értesülés szerint, Duca a jövő hét elején tér vissza a fővárosba. A liberális párt intéző bizottsága szerdán ül össze és ez alkalommal beszél meg állásfoglalását a Népszövetség pénzügyi bizottságának feltételei ügyében.

miniszteriumnak az elhangzott vádakra vonatkozó nyilatkozatát.

Itt írjuk meg, hogy Jaques Ernest Conrad francia nagyiparos Bucurestibe érkezett, hogy megbeszéléseket folytasson a pénzügyi és gazdasági körökkel, különböző nagyszabású tranzakciók ügyében. Egyelőre Dobrescu Demeter főpolgármestert látogatta meg, akivel több fővárosi üzem kommercializálásáról tárgyalt.

A legújabb gazdasági tanács egyébként hozzájárult a lisztnek és a kenyér árának maximálásához és Lugojeanu miniszterrel csak odavonatkozólag kért propozíciót, hogy ez a maximálás milyen formák között és milyen alapelvek szerint menjen végbe.

A liszt- és kenyérárak maximálás

Számolni kell tehát azzal, hogy a liszt és kenyér országos maximálásának rendelete rövid néhány napon belül keresztül megy a legfőbb gazdasági tanácsban és a vonatkozó rendelet a Hivatalos lapban megjelenik.

Az új termés betakarítása óta különben egyre kísért a terv, hogy a kenyér és liszt árát maximálni fogják. Az ország nagyobb városában ez a maximálás eddig is megtörtént már, de csak helyi hatáskörrel s éppen ezért, nem kielégítően. Most arról van szó, hogy generálisan, tehát országos érvénnyel és miniszteri rendelettel léptetik életbe a kenyér és liszt maximális árát.

törvénye tartja fenn mindenütt a világot és el kell előbb-utóbb pusztulnia annak, aki orvul, alattomosan ellene tör.

OLCSÓBBÁ kell tenni az életet!

Ezt állapították meg az aradi Kereskedelmi és Ipar-kamara tanácsülésén --- Memorandum az Astra-gyár eladása ellen

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara ma délután 5 órai kezdettel tartotta rendes havi közgyűlését Mateescu István kamarai elnök elnöklése alatt. A közgyűlés tárgysorozatát Pacuraru Brutus főtitkár román, míg Falus Lajos dr. magyar nyelven ismertette. A napirend első pontja a tanonciskolák fenntartásának ügye volt. A tanonciskolákat az elmúlt időkben ugyanis az elemi iskolák sorába számították, újabb azonban professzionális iskoláknak deklarálják és ezen a címen a város megtagadta ezeknek az iskoláknak a fenntartását, arra való hivatkozással, hogy a fenntartási költségeknek viselése a munkaügyi hatóságokat illetik. A kamara mai ülésén úgy döntött, hogy megkeresi az illetékes minisztériumot, amelyet annak eldöntésére fog kérni, hogy a tanonciskolák fenntartásának költségeit melyik hatóságnak kell fedezni. Suciu Valér kereskedelmi iskolai igazgató felvilágosításokkal szolgált, amelyet a kamara tanácsa tudomásul vett.

Több irányból hangzottak el panaszok a Kamaránál, hogy a megye által hirdetett árlejtsékeken olyanok vesznek részt és olyanok kapják meg végül a megyei közmunkákat, akik a törvény értelmében annak idejében nem jegyezték be magukat a céghivatalnál. A kamara elnöksége interveniált Aradmegye vezetőségénél, hogy a jövőben csakis azoknak adjanak közmunkákat, akik bejegyezték cégeket. A tárgysorozat harmadik pontja a munkaügyi bíróságról szóló törvénytervezet megvitatása volt. A munkaadók és alkalmazottak között felmerülő vitás kérdésekben ugyanis külön munkaügyi bíróságok fognak dönteni, amelyek már a közeljövőben, természetesen a törvény megszavazása után, meg is kezdik működésüket. Ugyancsak ez a munkaügyi bíróság dönt az iparos és megrendelő közötti esetleges ellentétekben is. Ez a bíróság a törvénytervezet szerint 1 elnökből és két ülnökből áll. Az elnök hivatalból delegálható rendes bíró lesz, a két ülnököt pedig a felek választják.

Általános figyelem közepette került sor az aradi Astra-gyár állítólagos eladásának kérdésére.

Az utóbbi hónapokban ugyanis olyan hírek terjedtek el, hogy a román állami vasutak megveszik az aradi Astra-vagonygyárat és azután működését megszüntetik. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara néhány héttel ezelőtt az Astra-gyár ügyében memorandumot intézett a kereskedelmi miniszterhez, rámutatva azokra a rendkívül súlyos veszteségekre, amelyek az Astra-gyár leállítása esetén Arad városára zuhanának, úgy gazdasági, mint szociális téren.

Mi teszi drágává az életet?

A tárgyhöz elsőnek Kerpel Izsó szólalt fel, aki felhívta a kamara vezetőségét arra, hogy minden erejét és tehetségét vesse latba, annak érdekében, hogy az Astra-gyárat a CFR megvásárlás esetén ne szüntesse be. Zima Tibor hozzászólásában kifejtette, hogy az aradiak mintegy 20 százalékának ad a gyár kenyeret, tehát a kereskedelem és ipar szempontjából óriási fontossággal bír ez a kérdés. Javasolja: járjon el a kamara elnöksége a városnál, hogy Aradváros vezetősége szintén interveniáljon a gyárüzem megszüntetése ellen, hiszen a városnak is érdeke, hogy azokat a hatalmas összegeket, amelyeket adó és illeték fejében az Astrától kap, ne veszítse el. A tanács elhatározta, hogy néhány napon belül bizottságot küld a városhoz és a megyéhez, valamint az iparfelügyelőséghez és a munkaügyi inspektorátushoz és támogatásukat kéri az Astra-gyár megszüntetése elleni akcióban.

A mai tanácsülésen, mint egyik legfontosabb pont,

az élet olcsóbbá tételére irányuló akció szerepelt.

A kamara szeptember havi ülésén foglalkozott ezzel a kérdéssel és ekkor úgy határozott, hogy külön ülést szentel ennek az ügynek, közbejött azonban az aradi Kereskedelmi Testületnek néhány nappal ezelőtt tartott nagygyűlése, amely részletesen foglalkozott és megvitatta azokat a módokat, amelyekkel az élet olcsóbbá tétele elérhető. A kamara így tehát mintegy belekapcsolódni kíván ebbe az akcióba. Az aradi Kamara memorandumot készített, amelyben többek között annak a véleményének ad kifejezést, hogy a termelés horribilis költségei teszik drágává az életet. Itt elsősorban a közterhek jönnek számításba, amelyek valósággal ránehezednek a termelésre. Ehhez hozzájárulnak a rengeteg adó és az elviselhetetlen vámok. Az adókulcs olyan magas, hogy a kereskedő és iparos jövedelmének 40 százalékát adóba fizeti. Feltétlenül szükséges tehát elsősorban az adókulcs leszállítása, a vámok mérséklése és az ezer különböző formában megnyilatkozó illetékek összegének eltörlése, vagy leszállítása. Le kell mérésékelni az erősen felszorított betegségyelőző

Egyenlő arányu adókiivetést követelnek a kereskedők

Néhány héttel ezelőtt törvényjavaslatot fogadott el a parlament a munkanélküliek segélyezésére vonatkozólag. A Kereskedelmi és Iparkamara tanácsa elhatározta, hogy tekintettel arra, hogy ez a törvény különösképpen az ipart és kereskedelmet érinti, olyformán tiltakozik a pénzügyminiszteriumban ellene, hogy

egyenlő arányban vessék ki a munkanélküli adót a társadalom minden rétegére.

Ezután Engel Gyula a Kiskereskedők Szindikátusának elnöke szólalt fel, aki sérelmesnek találta, hogy a CFR, a közelmúltban két arad-temesvári vonatpárt szüntetett meg. Kéri a kamara elnökségének intervencióját, hogy a CFR épp úgy, mint a Regátban, Arad és Temesvár között is létesítsen sűrű időközökben közlekedő motoros-vonatot, ennek megtörténte pedig a megszüntetett két vonatpárt helyezze izembe. Reusz Miklós dr. a betegségyelőző pénz

Csatorna-terv az aradi árvizek megakadályozására

Az érdekes tervvel holnap foglalkozik a műszaki bizottság. A gátjavítási munkálatoknál idegen munkások izgatnak

Aradváros mérnöki ügyosztályán holnap pénteken délelőtt ül össze a város műszaki bizottsága, melynek tagjai, mint ismeretes, a városi főorvoson kívül valamennyien mint technikai szakemberekből rekrutálódnak. A műszaki-bizottság egy érdekes, a város biztonsági szempontjából nagy horderejű tervet fog tüzetesen megvitatni, amelyet az alábbiakban ismertethetünk.

Több ízben írtunk már arról a tervről, amelyet Balacescu tábornoknak, az aradi lovasszázados parancsnokának tulajdonítanak a belfentések. Ez a terv oly módon kívánja a jövőre nézve elhárítani Arad belvárosáról a közvetlen árvízveszedelmet, hogy az egykorl vesztőhelyen keresztül egy egyenes csatornával kötnék össze a Maros két medrét, amely — mint köztudomású — a vár területét csaknem tökéletes félkörben kerüli meg. Ha a csatorna létrejön, úgy a folyammedernek az a része, amely félkört alkot a vár körül, tetszés szerinti mennyiségben szabályozhatja annak a

taxákat is. Az utak után fizetett nagyszámú illetékek sem arra használhatnák fel, amelyekre azt az illetékesek inkasszálták. Mint kuriózum megemlítendő és ez igen jellemző a romániai illeték-rengeteget, hogy egy regáti város kereskedelmi kamarája 5 ezer lej prémiumot tűzött ki annak, aki képes a Romániában létező ezernyi illetéket felsorolni, illetve összeírni.

Panaszok a betegségyelőző ellen

A fenti memorandum ismertetése után, a tanács elhatározta, hogy

felhívja az összes romániai kamarákat, hasonló akciók lefolytatására.

Ezután Czeiler István szólalt fel, aki helyeselte a memorandumban foglaltakat, majd pedig az igazságtalanul kivett betegségyelőzői illetékeket tette szóvá és azoknak orvoslását kérte. Vigyázó László vezérigazgató az adókon kívül, a közlekedésügyi díjszabásoknak leszállítását is célszerűnek tartaná. Rácz Sándor dr. nagy figyelemmel és tetszéssel fogadott előadásban, szakszerűen ismertette azokat a módokat, amelyeknek segítségével az élet olcsóbbá tétele elérhető. Kérte a kamarát, hogy a memorandumban a fogyasztás válságára mutasson rá, amely

előbb-utóbb a kereskedelem katasztrófáját vonja maga után.

Az egyetlen megoldás egy egységes, konstruktív gazdasági politika. Zima Tibor szintén hozzájárul a kamara álláspontjához és leszögezte, hogy a közszolgáltatás drágaságának letörése nagyban hozzájárulna az élet olcsóbbodásához. A kérdéshez még Reusz Miklós dr. és Holländer Emil szólaltak fel, akik ugyancsak a magukévá tették a kamara fel-fogását.

tárnál tapasztalt sérelmeket sorolta fel. A kamara sürgős intézkedését kérte az anomáliáknak megszüntetésére.

Pacuraru Brutus főtitkár és Falus Lajos dr. titkár ismertették ezután a munkaügyi kamarák felállításáról szóló törvényt.

Reinhart Gyula az Iparosok Szövetségének elnöke szintén az iparosságnak a munkakamarákba való beosztása ellen foglalt állást és erélyes intervencióra hívta fel ebben az ügyben a kamara vezetőségét. A tárgysorozat utolsó pontjaként az igazságtalan adókiivetések felülvizsgálatának kérdése volt.

A kamara tehát azt a javaslatot terjeszti a pénzügyminiszteriumhoz, hogy azokban az esetekben, amikor a kamara igazolja, hogy az adókiivetés igazságtalan volt, az illetékes hatóságok rendelkezjenek el revíziót. A tanács az elnökségnek ezt az indítványát elfogadta és ezzel a mai közgyűlés véget ért.

víztömegnek a mennyiségét, amely ebbe a mederrészbe kerül.

A terv megvalósítására természetesen milliók kellene és ezek a milliók a jelen pillanatban nem állanak a városvezetőség rendelkezésére. Mindazonáltal a város vezetősége arra gondol, hogy ennek az árapasztó jelleggel felruházott csatornának a küszöbét máris megépíteti, hogy szükség esetén készen álljon. Ennek az árapasztó csatorna-küszöbnek sorsával, technikai és pénzügyi terveivel kíván foglalkozni pénteken a város műszaki bizottsága amennyiben részletes megfontolást kíván, hogy az újabb kő, illetve beton-építkezést milyen módon hajthatják végre?

Az egykori vesztőhely-telepen egyébként javában folynak a gátjavítási munkálatok. A munkálatokat vezető mérnökök megfigyelték, hogy a munkanélküliek között idegen munkások jelennek meg időről-időre, akik szisztematikusan izgatnak a munkások között.

Ünnepélyesen fogadták a magyar orvosokat

Dobrescu főpolgármester üdvözlő beszéde — „Boldog vagyok, ha megkísérelhetem viszonzni a budapesti vendégszeretetet“ — Előadás az orvostudományi egyetemen — Két bucaresti-i lap ünneprontó hangja

Bucurestiből jelentik: Ma reggel 8 óra 15 perckor megérkezett Bucurestibe Budapest Földvár város küldöttsége, hogy visszaadja a román vendégek budapesti látogatását. A pályaudvaron Anghelescu polgármester és Vicol tábornok, a román balneológiai egyesület elnöke és a főváros tanácsának több tagja fogadta a budapesti vendégeket és az üdvözlő szavakra a budapesti küldöttség részéről Kovács Andor dr. székesfővárosi tanácsos válaszolt. A budapesti küldöttséget délelőtt fél 11 órakor ünnepélyesen fogadták a bucaresti-i városházán. A fogadtatáson Dobrescu főpolgármester a következőket mondotta:

— Örömmel üdvözlöm Önöket szerény fővárosunkban, amely valóban szerény az Önök fővárosának méreteihez képest. Feledhetetlen számomra azok a kellemes napok, amelyeket Budapest városának vezetősége igen szívélyes fogadtatásával szerzett nekem és boldog vagyok ha megkísérelhetem viszonzni a budapesti vendégszeretetet.

Tasnády Szűcs Andor kereskedelemügyi helyettes államtitkár válaszolt a köszöntésre és hangsúlyozta, hogy a balneológiai és turisztikai szervezetek már a nemzetközi együttműködés kapcsolataival szövetkeznek és általános az az óhaj, hogy ezeket a kapcsolatokat úgy kulturális, mint gazdasági tárgyalások során tényleges és barátságos közeledéssé mélyítsék ki. Ujabb fejlődést kíván Bucurestnek, hogy a jövőben is méltán kiérdemelje a Kis-Páris elnevezést. Bucuresti és Románia életteljesülését fejezte be beszédét a magyar államtitkár.

Fél 12-kor az orvostudományi egyetemen diszeladás volt a vendégek tiszteletére.

Az egyetemen tartott ünnepi előadások során dr. Miklós Elemér, az Ibusz főtitkára megnyitotta a román-magyar Turisztikai Társaság alakuló gyűlését és történelmi visszpillantást vetett a turisztika fejlődésére. Annak az óhajnak adott kifejezést, hogy a két állam fürdőző és turista közönsége között a legszívélyesebb kapcsolat létesüljön.

Bársony István dr. volt a következő felszólaló, aki a két nép közeledésének szükségességéről beszélt.

Egy órakor a Cina-étteremben a főváros vendégei voltak, ebéd után a Snagov-tavon sétahajózásra vitték a vendégeket, majd délután 6 órakor a magyar követség adott teát a tiszteletükre míg este a Palace-szálló éttermében a főváros rendezett fényes bankettet.

Londonba érkeztek az éhségtüntető

Londonból jelentik: Az éhségmenet tömegei Londonba érkeztek és a Hyde-parkban ütötték fel tanyájukat. Több, mint százezer ember gyülekezett egybe, ötezer rendőrt vezényeltek ki a rend fenntartására.

A tüntetők a Hyde-parkban gyűlést tartottak, miközben a munkásszervezetek teával és szendviccsel vendégelték meg őket. Ezután kommunista-izű beszédek hangzottak el, mire a tömeg megindult a város felé. A Mária kapunál szembe jött velük a rendőrségnek egy rádió-leadó-autója, amelyet kövekkel és botokkal megtámadtak. A rendőrség gumibotokkal védekezett és sikerült is a tömeget szétszórásra bírni. Számos letartóztatás történt.

Az Universul és a Cuvantul nem a legbarátságosabb hangon írják a magyar orvosok és balneológusok érkezéséről, de ezen senki sem lepődik meg, hiszen éppen az volna a felülnő, ha a megértést és közeledést ellenző szócsovek ellenkezőképpen viselkednének. A többi komoly bucaresti-i orgánus természetesen hangoztatja, hogy a városok közötti érintkezésben milyen fontos ez a látogatás és leszögezi azt a tényt, hogy ebből nem szabad politikát csinálni.

Robbantással védekeznek a felkelők ellen Jugoszláviában

„Rend és nyugalom van Jugoszláviában“ — mondotta egy Temesváron tartózkodó jugoszláv lap szerkesztője. — „Isten őrizze a komoly inflációtól!“

„Ujságírói tisztességemre és szavamra mondom, hogy nálunk nyugalom és rend van!“

Temesvárról jelentik: A Temesvárott lezajlott antialkoholista-kongresszuson Medenica Savo jugoszláv lap szerkesztője is részt vett, aki megcáfolja azokat a rémhíreket, amelyek a jugoszláv eseményekről világszerte forgalomban vannak.

— Ötvenezer halottról írják a lapok — mondotta — de kijelenthetem, hogy sem ötvenezer, sem ötezer, de még öt halott sincs. Egyáltalában nincsenek nálunk uccai harcok, guerillaharcok, kormánycsapatok összetűzése nem létezik. Ujságírói tisztességemre és szavamra mondom, hogy nálunk nyugalom és rend van. Csupán a kormány bizonyos gesztusai ellen van kifogásuk a horvátoknak, de szó sincs horvátok és szerbek közötti ellentétéről.

— Nem is a kormány, hanem a kormányzati rendszer az, ami a politikai támadások keresztüztűzésében áll, de beszélni sem lehet az egységes Jugoszlávia területi megosztásának tendenciájáról. Reméljük, hogy nagyobb politikai szabadság alkalmazása azonnal megszűn-

Nívós program az Aradi Lovaregylet október 30-iki löversenyén

Fogadóiroda a közönség számára.

Hatalmas érdeklődés előzi meg az Aradi Lovaregylet második őszi löversenyét, amelyet vasárnap, október 30-án délután fél három órai kezdettel tartanak az aradi löversenypályán. Az október 8-iki és 9-iki löverseny hatalmas sikere készítette az Aradi Lovaregylet vezetőségét egy második verseny megtartására, amely előreláthatólag hasonlóan nagy siker mellett folyik le.

Változatos műsor gyönyörködteti a vasárnapi versenyen a közönséget, érdekes akadályversenyszámok, izgalmas síkfutások kerülnek bemutatásra. Az Aradi Lovaregylet vezetősége fogadósátrát is állít fel, hogy a közönség fogadásokat köthesse. A nagyszerű műsor Balacescu tábornok, a Lovaregylet elnökének fáradhatatlan, energikus munkásságát dicséri, aki Lovanescu Vasl őrnaggyal együtt jelentős érdemeket szerzett az aradi és aradmegyei lövsport fejlesztésében.

teti ezeket a híreket. A mesék alapja csupán az lehet, hogy nagyon szigorú a sajtótörvényünk, az újságokat még mindig cenzurázzák, az üres, fehér foltokra pedig minden külföldi azt fantáziálhatja, amit éppen akar. Ha megszűnnek a fehér foltok lapjainkban, meg fogunk szünni a rémhírek is... A kormány már dolgozik az új sajtótörvényen, a területek nagyobb autonómiájáról is törvény készül s ezenkívül tervbe vették az általános választójog törvényét is.

Végül az inflációs szelekről beszél, amelyek Jugoszlávia felett szállnak. Egyelőre még nincs infláció, csak éppen esett a dinár értéke. de már is érezhető az inflációs szellő érzékeny hatása. Az emberek örülnek, ha meg tudják venni a megdrágult élelmiszereket, de a kereset távolról sem növekszik. Isten őrizze a komoly inflációtól, ezzel fejezi be érdekes mondanivalóját a jugoszláv lap szerkesztője, aki minden rémhír dacára szívesen megy vissza hazájába, ahol — mint mondja — nincsenek uccai harcok, sem testvérháború.

Felrobbantják a veszélyeztetett állomásokat és a municiót szállító vonatokat

A jugoszláv lap újságírói kijelentésével szemben ma az alábbi tudósítás érkezett Zágrábból:

Tekintettel arra, hogy az utóbbi időben a horvát szabadcsapatok egymásután támadták meg a vasutállomásokat és a legutóbb is elroboltak egy municiót szállító vonatot, a szerb hatóságok elhatározták, hogy védőegységekkel és robbantási szakértőkkel látják el a vasutak

tisztviselőit, amennyiben ugyanis a vasutállomások veszélyben forognak, a robbantási szakértőknek joguk van azok felrobbantására. A szabadcsapatok a reguláris csapatokkal ritkán bocsájtkoznak közelharcba, inkább a kifárasztási taktikához folyamodnak. Tudják, hogy a sziklás Karsztok között az élelmiszerek utánpótlása nagyon nehéz és különben is a terep miatt a hadviselés is rendkívül körülményes.

CORSO-mozgó! Premier!

A legkedveltebb művész és a legszebb művésznő :: LIANE HAID, WILLY FORST.

ÁRKÁDIA HERCEGE!

„DAS LIED IST AUS“ című operettet felülmuló rendezés! LUXUS OPERETT ROBERT STOLZ zenéjével. ☎ TELEFON 565. ☎ Jegyelővétel d. e. 11 órától.

Ma d. u. 3 órakor: IKERFÉRI! UFA zenés vígjáték. HALMAY T., L. RIE-MANN, MARIA PAUDLER. — JEGY LEI 8.

SULYOS VÁLSÁGBA JUTOTT az aradi állami gimnázium

Uj tanterv a gimnáziumokban -- A Moise Nicoara-liceumtól az állam megvonta minden támogatást --

Az aradi Moise Nicoara-liceumban már javában folynak a tanítások és az igazgatói irodában most állítják össze az idej tantervet, amely jelentékeny módosításokat tartalmaz a múltévvél szemben. Az elmúlt napokban érkezett meg Aradra az új tanterv, amely az átmenetet tartalmazza a nyolcosztályos gimnázium felé. Jövőre már nyolcosztályos lesz minden romániai gimnázium és ezért teljesen meg kellett változtatni az egyes osztályok tantervét. A változásra nézve beszélgetést folytattunk Crisan Ascaniu igazgatóval, aki igen érdekes nyilatkozatban fejtette ki az új tanterv előnyeit:

— Tanítási szempontból ideális a nyolcosztályos gimnázium, mert sokkal behatóbban tanulhatják meg diákjaink a számukra előírt anyagot. Különösen érdekes lesz a földrajz új tanítási módszere, amelyet Varsan egyetemi tanár állította össze. A tanulók a földrajztanulást saját városuk környékéből kiindulva kezdik meg és fokozatosan haladnak így tovább a megye, szomszéd megyék, az ország, szomszéd-országok földrajzának tanulása felé. Hét osztálynál sokkal nagyobb volt a tananyag és mégis kevesebbet tanultak. De különösen előnyös a nyolc osztály azok számára, akik külföldi egyetemeken akarnak továbbtanulni. A legtöbb külföldi egyetem, így a németországiak is, nem fogadják el a hétosztályos érettséget és külön vizsgára kényszerítették a jelentkező romániai diákokat. Ez a kellemetlenség most megszűnik.

A Moise Nicoara-liceum, amelynek idén közel ötszáz növendéke van, a tanulók számára folytonos szaporulata dacára is súlyos anyagi krízis napjait éli. Az állam állandóan nagyobb terhet ró az intézetre és lassankint megvonja mindazokat az összegeket, amellyel eddig az aradi gimnáziumot támogatta. Így a miniszterium megtagadta a tanárok külön óradíjának kifizetését és a 180 ezer lejű kitévő összegét az iskolaszékre hátrított. Rídegen elutasította a miniszterium az iskolaszék ama javaslatát is, hogy legalább az összeg egyharmadát vállalja magára az állam. Január elsejétől az iskolai tisztviselők és szolgák fizetését sem folyósítja már az állam, sőt nem támogatja már szubvencióval a Moise Nicoara-liceum internátusát sem, amelyet kénytelen volt az intézet igazgatósága teljesen megszüntetni.

Súlyos csapást jelentett néhány szegény

növendékre az internátus megszüntetése, mert a hatvan internátusi helyből tizenöt ingyenes volt. Súlyos problémát jelent még az iskolaszékek az 1932—33. évi költségvetés összeállítására, mert hiába emelkedett a növendékek száma, a bevétel mégis egyre csökken.

Közel kétszáz tandíjmentességért folyamodó diák kérvénye fekszik az igazgatóság előtt

és nagyjából honoralni is kell ezeket a kér-

vényeket, amelyekben köztisztviselők és árvíz-károsultak gyermekei kérnek tandíjmentességet. Még súlyosabbá teszi a szituációt az a körülmény, hogy a múlt évben, amikor a tanárok néhány hónapon keresztül nem kaptak fizetést, az iskolaszék előlegezte az államnak a közel félmillió lejt. Most a félmillió helyett két pénzügyigazgatósági kiutalás fekszik az intézet pénztárában, olyan kiutalások, amelyeket senki sem vált be.

Szorgalmas munka folyik az intézetben, nevelik a jövő generációt, amelynek vállára súlyos kötelességek nehezednek és amely a leg-sőtétebb, legreménytelenebb kilátások mellett készül az életre. Ennek a generációnak szinte felesleges gazdaságpolitikát tanulnia, mert a szeme előtt játszódik le a ma minden gazdasági tragédiája és közvetlen közelről láthatja, saját bőrén érezheti, mit jelent az, ha a gazdaságpolitikában csupán a politika jut érvényre.

Marosi Rudolf.

Alig használt

v i l l a n y é g ó k

már 15.- Lejért kaphatók

Návrády villanszerelőnél

Arad, v. Forray-uca és Rákóczy-uca sarok.

Mig a készlet tart.

286

Az öngyújtás vádja alól a Semmitőszék is felmentette Galló János volt pankotai malomtulajdonost

Ot és fél millió lej kártérítést követel Galló János

Évek óta huzódó és annakidején nagy port felvert bűnyűben hozott tegnap ítéletet a bucaresti-i Legfelsőbb Semmitőszék. Az egész erdélyi sajtó nagy cikkekben foglalkozott annakidején Galló János volt pankotai kereskedő és malomtulajdonos ügyével. Mint emlékezetes, öt esztendővel ezelőtt egy éjszaka kigyulladt Galló János raktára, amely teljesen leégett. A raktárat négy társaságnál, öt millió lejre biztosította be a pankotai kereskedő, aki ellen — a biztosítótársaságok kezdeményezésére — bünyűvádi eljárás indult meg öngyújtogatás gyanúja miatt. Az eljárás so-

rán le is tartóztatták Galló Jánost, akit körülbelül tíz napon át tartottak vizsgálati fogságban. Később azonban szabadlábra helyezték, sőt a vizsgálóbíró megszüntette ellene az eljárást.

Közben Galló János megindította a polgári pert a biztosítótársaságok ellen, amelyek megtagadták a biztosítási összeg kifizetését. Öt és félmillió lejt követelt a pankotai kereskedő a társaságoktól, amelyek ellen — miután Nagyváradon kötötte meg a biztosítást — a nagyváradai törvényszéknél nyújtotta be a keresetét. Mielőtt azonban az ügyben ítéletre kerülhetett volna a sor, körülbelül másfél évvel a tüzeset történte után újabb és váratlan fordulat állott be az ügyben.

A biztosítótársaságok újabb feljelentést tettek Galló János ellen és két tanút jelentettek be, annak igazolására, hogy tényleg gyújtogatás történt. A két tanu: Csutor Fülöp, Galló volt kocsisa és Kohn Vilmos, a pankotai kereskedő egyik volt alkalmazottja, tényleg terhelő vallomást tettek Galló ellen és kijelentették, hogy ő maga gyújtotta fel raktárát. Az eljárás újból megindult és hosszas vizsgálat után az aradi törvényszék elé került a Galló-ügy. A bíróság a két terhelő vallomás alapján bűnösnek mondotta ki Galló Jánost, akit három évi börtönre ítélte. A pankotai kereskedő védője, dr. Hoffmann Lajos utján felebbezést jelentett be az aradi törvényszék ítélete ellen és a temesvári tábla elé került a nagyarányú bűnyű.

A táblai tárgyaláson összesen 46 tanu vonult fel és csupán Galló két volt alkalmazottja tartotta fenn a terhelő vallomást. A kereskedő ügyvédje azzal érvelt, hogy a biztosítótársaságok felbuitására vallottak így a volt alkalmazottak. A tábla a mentőtanuk vallomását fogadta el hitelesnek, a mennyiben felmentő ítéletet hozott. Ezután az ügyészség felebbezett a táblai döntés ellen és tegnap tárgyalta végső fokon az ügyet a bucaresti-i Legfelsőbb Semmitőszék és Galló Jánost a legfőbb bíróság is felmentette az ellene emelt vád alól.

A jogerős felmentés birtokában Galló most teljes eréllyel folytatja többmillió lejt kártérítési perét a biztosítótársaságok ellen.

Difteria és tifuszmegbetegedések Aradon

Különösen a megyében terjed a tifusz -- Négy difteriás haláleset

Dr. Cucu Vazul városi főorvos nyilatkozata

Az őszi időjárás beállta folytán Aradváros és a megye területén újra felütötték fejüket a járványok. Amint az aradvárosi főorvosi hivatal könyveiből megállapítható, az utóbbi tíz nap mind-egyikére jut egy-egy difteriás megbetegedés és egy-két tifusz-eset, amelyek azonban főleg a megyében találhatók. Az aradmegyei közpórházban feltűnő számban fekszenek a tifuszbetegtek, a kik főleg saját elővigyázatlanúságuk áldozatai, mivel a betegség járványszerű fellépte jórészt a lezajlott szürettel áll összefüggésben.

Ugyancsak komoly azonban a város külterületein észlelt difteria újabb fellépésének periodusa. Ez a veszedelmes betegség jórészt a gyermekek közül szedi áldozatait, amennyiben az utóbbi tíz

nap alatt 13 megbetegedés történt, amelyek közül az utóbbi két nap alatt négy halállal végződött. A kis áldozatok nevei: Jambrie Cornel, két és fél éves fiúcska, Gáspár József 10 éves fiú, Bogdan Rozália 4 éves kisleány és Nivoara Ioan 3 éves fiúcska. Az Aradi Közlöny munkatársa felkereste hivatalában dr. Cucu Vazul városi főorvost, aki a kérdéseinkre a következő nyilatkozatot adta:

— A difteria-megbetegedések száma egyelőre még nem ad aggodalomra okot. Átlag egy-egy megbetegedés történt eddig naponta, ez tehát még nem ok arra, hogy a szokásos óvintézkedéseinket életbe léptessük. A megbetegedések főleg a Pernyáiban, Ségában és Gájban történtek és egyelőre lokális jellegűek.

Előhalak Neuländer fűszerüzletébe

Minorita templommal szemben.

Telefon 821.

megérkeztek !!

Az adók csökkentéséről és a látszatadóról szóló rendelet megérkezett Aradra

Kik részesülnek adókedvezményben — Új rendszer a globális adó kivetésénél — Kedvezmények az idei hátralékos adó kifizetésénél

Vaskos boríték érkezett ma a pénzügyminisztériumból az aradi pénzügyigazgatóságra. A minisztérium elküldte Aradra az új pénzügyi intézkedésekről szóló törvényt, valamint annak végrehajtási utasítását, amely megjelöli, hogyan kell a pénzügyigazgatóságoknak értelmezni az egyes rendelkezéseket. Neagota Gyula helyettes pénzügyigazgató vette át a törvényt Aradra érkezett példányát és ma már megkezdte a végrehajtási utasítások tanulmányozását, hogy az aradi pénzügyigazgatóság mielőbb alkalmazhassa az előírt változtatásokat.

Bevezetésében a minisztérium a legszigorúbb takarékoság keresztülvitelét hangsúlyozza és megállapítja, hogy 1933. január elsejéig semmiféle kinevezés nem eszközölhető. A takarékosági intézkedések sorába tartozik a városok és megyék hivatalos autói számának csökkentése. Minden város vagy megye vezetője csupán egy autót tarthat és csak indokolt esetben engedélyezheti a megyei tanács a két autó tartását. Ebben az esetben is a belügyminisztérium engedélyét kell kérni a máso-

külső körülményeket is, így azt, milyen lakásban lakik az illető, hány szobával rendelkezik, van-e cselédje, autója, kocsija, saját bevallása szerint mennyit költ háztartására évenként, milyen magánkiadásai vannak. Az utóbbi rendelkezés nem egyéb, mint a már beígért látszatadó bevezetése.

Külön intézkedik a minisztérium az adóhátralékok behajtásáról. Felhívja a pénzügyigazgatóságot, szervezzen külön szolgálatot, mely kizárólag a hátralékok behajtásával foglalkozik. Az új szervezet felállítására vonatkozólag a minisztérium későbbi időpontban adja meg a részletes utasításokat. Megállapítja a rendelet, hogy a hátralékoknál 12 ezer lejig azt a könnyebbséget is adhatják az adófizetőknek, hogy az összeget havi részletekben egyenlítsék ki. Felsorolja azokat az engedményeket, amelyeket az Aradi Közlöny mai számában már ismertetett és amelyeket mindazok kapják, akik adóhátralékukat november 15-ig, illetve december 15-ig befizetik. Ez a rész egy újítást is tartalmaz, amennyiben az idei adóhátraléknál is kedvezményt ad. Kimondja, hogy

mindazok, akik az idei adójukat még nem fizették ki és november 15-ikéig kiegyenlítik idei adójuk háromnegyed részét, kamatelenedésben részesülnek. Az adókedvezmény — állapítja meg a rendelkezés — a globális és épületadó tartozásokra nem vonatkozik. Végül közli a pénzügyigazgatósággal a minisztérium, hogy új tablót kell összeállítani az aradi ingatlanokról és ezt a kimutatást be kell küldenie a minisztériumnak.

Itt írjuk meg, hogy ma délelőtt megérkezett az aradi pénzügyigazgatóságra az adók csökkentéséről szóló miniszteri rendelet, mely főbb vonásokban a következőket tartalmazza:

Az agráradót 1932. október 1-től huszonöt százalékkal csökkentik. Az épületek után kivetett adókat 12 százalékról 10 százalékra szállítják le. Ugyancsak csökkentik a szabadfoglalkozásúak (ügyvédek, orvosok, mérnökök, stb.) jövedelmi adóját az eddigi nyolc százalékról hat százalékra. A kisiparosok közül azok, akik maximum hat alkalmazottal dolgoznak, 1932. október elsejétől

nem kötelesek forgalmi adót fizetni.

A telpesek számára is jelentékeny kedvezményt biztosít a kormány, amennyiben a telepedéstől számított hat éven keresztül felmentik őket az adófizetés kötelezettsége alól.

A csökkentésekről szóló pénzügyminiszteri rendeletet Caba Gyula pénzügyigazgató Neagota pénzügyigazgató-helyettesnek adta ki tanulmányozás és alkalmazás végett és az alad-minisztrátor utasítása nyomán az egyes osztályok már megkezdték a változások keresztülvitelét.

CENTRAL-MOZGO :

Premier: **ÉDESANYÁM** (Mutter)

Világsláger. főszerepekben: MAE MARSH, JAMES DUNN, SALLY EILERS. A film HENRY KING, a „FEHER APÁCA” világhírű rendezőjének mesterműve és németnyelvű változatban kerül bemutatásra

8, negyed 8 és negyed 10 órakor.

SELECT-MOZGO :

Premier, **Bajtársak** (...robbant a bánya)

G. W. P. BST világfilmje, a leghatalmasabb filmalkotások egyike. A cselekmény színhelye a francia-német határon fekvő bányavidék.

dik autó tartására. Autóknál legfeljebb 120 ezer lej évi költség számítható fel fenntartás címén.

Egy másik paragrafus az örökségi illetékekről beszél és elrendeli, hogy a jövőben az egymillió lejen felüli örökségeknél külön bizottság dönt az illeték kérdésében. A bizottság tagjai: az illetékes Tábla egyik bírja, a Legfelsőbb Számvevőszék egyik tagja, valamint a pénzügyminisztérium delegált szakértője.

Rövid intézkedést tartalmaz az utasítás a globális adók kivetésére vonatkozólag.

Eszerint 40 ezer lejig terjedő jövedelemmel minimálisan évi 600 lej globális adót kell kivetni, míg a 40 ezer lejen felüli jövedelmeknél a globális adó nem lehet 700 lejnél kevesebb évenként.

Az adó megállapításánál tekintetbe kell venni a

Elparentálta Gaál Gasztont a magyar képviselőház

Vasárnap délelőtt temetik az elhunyt politikust

Budapestről jelentik: Ma délelőtt tíz órakor a képviselőház ülésén a kisczardapárt tagjai fekete ruhában jelentek meg. Gyászolták a vezért, Gaál Gasztont. Almássy elnök kegyeletos szavakkal parentálta el az elhunytat, majd Gömbös miniszterelnök emlékezett meg a politikai élet nagy halottjáról. Utána a párt részéről Hegymegi Kís Pál mondott búcsuztatót.

Eckhardt Tibor hírek szerint most közelni fog a kormányhoz. Ő azonban kijelentette, hogy a párt eddigi programjától eltérni nem kíván. A pártvezérség ügyében a temetés után döntenek. **A temetés vasárnap délelőtt megy végbe Balatonbogláron.** Budapestről külön vonat viszi le a küldöttségeket. A párt a boglári mandátumra Gaál Olivért, Gaál Gasztont fiaát akarja jelölni. Ez esetben a kormány nem állít ellenjelöltet.

Folyik a harc Bogdán Gyula és Aradváros vezetősége között

Feltűnést keltő feljelentést tett a kéményseprőmester az aradi ügyészségen

Érdekes feljelentés történt ma délelőtt az aradi királyi ügyészségen. A feljelentés előkelő közhivatali állást viselő férfiak ellen történt és egyik fejleménye annak a bonyolult ügynek, a mely már hetek óta foglalkoztatja a város vezetőségét. A feljelentés részletei és előzményei a következők:

Hónapok óta folyik a pereskedés Aradváros vezetősége és Bogdán Gyula aradi kéményseprőmester között. A város ugyanis átvette Bogdán kéményseprői kerületét, amiből kifolyólag per keletkezett. A végső döntés még nem történt meg a perben, azonban a város már átvette a kerületet, beállította a maga alkalmazottjait és letiltotta Bogdán inkasszállását. A kéményseprőmester viszont tovább folytatta az inkasszót és tovább dolgoztatott. Legutóbb néhány nappal ezelőtt került az ügy a központi revíziós-bizottság elé, amely azonban nem hozott döntést. Hanem kimondotta, hogy nem tartja magát illetékesnek a per tárgyalására és az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumhoz tette át az ügyet döntés végett.

Ilyen stádiumban volt a per, amikor néhány nappal ezelőtt feltűnést keltő fordulat történt az ügyben. A város vezetősége tudomást szerzett arról, hogy Bogdán Gyula folytatja az inkasszóját, mire feljelentést tett a rendőrségnél és kérte, akadályozzák meg Bogdán Gyulát abban, hogy a kéményseprői díjakat beszedje. Ez ügyből kifolyólag a rendőrség előállította ifj. Bogdán Gyulát, aki édesapja részére az inkasszót végezte és a rendőrségi előállítás következménye volt az a feljelentés, amelyet Bogdánék képviselőjében Boneu Vazul

aradi ügyvéd ma az ügyészségnél tett. A beadványban Boneu Vazul Bogdán megbízásából feljelentést tett dr. Botiuc Elek interimár-bizottsági elnök és Popa Gergely, a város közigazgatási osztályának főnöke, valamint Barbat Coriolan aradi rendőrkomiszár ellen. A rendőrkomiszár ellen azt a vádat emelik, hogy tetteleg bántalmazta ifj. Bogdán Gyulát kihallgatása alkalmával.

Ez ügyben beszélgetést folytattunk Boneu Vazul volt prefektussal, Bogdánék jogi képviselőjével, aki a következőket jelentette ki:

— A mai napon megtettem nevezettek ellen a feljelentést az ügyészségen és a belügyminisztériumnál. Arra kértem a minisztériumot, küldjön ki vezérfelügyelőt, hogy indítsa meg a fegyelmi vizsgálatot.

Az érdekes feljelentés ügyében kérdéssel fordultunk dr. Botiuc Elek városi interimár-bizottsági elnökhöz, aki az Aradi Közlöny munkatársa számára a következőket mondotta:

— A délelőtt folyamán már én is értesültem a feljelentésről. Erdemben ezidőszent természetesen nem mondhatok semmit, hiszen még nem volt alkalmam megismerni, illetve betekintést nyerni a feljelentés szövegébe, nem ismerem az ellenem emelt konkrét vádatokat. Am ettől függetlenül, valószínűnek látszik, hogy a feljelentést azért tették meg, mert nem tűrhettek, hogy a hatóság intézkedései ellenére is a polgárságtól illetéktelenül szedik be Bogdán emberei a kéményseprői díjakat.

Eddig szól az érdekeltek nyilatkozata s a következő napok eseményei minden bizonnyal részletesebb betekintést fognak nyújtani a szóbanforgó kérdésekbe.

Egy millióval több pótdadót

Felfedező uton **fizetünk a kelleténél**
Aradváros árviz-

pótdadójának szám-dzsungelében --- Mibe kerülnek a gátjavítások és mennyivel tartozik a város?

Pénzügyigazgatósági igazolással felebbezni lehet a pótdadó nagysága ellen

Általános érdeklődést keltettek cikkeink, amelyek az Aradi Közlöny legutóbbi számaiban jelentek meg az árvizpótdadó ügyéről, amelynek behajtását a közelmúltban kezdte meg Arad városa. Számos helyről tulzottnak találták ugyanis a kivetett pótdadó-összegek nagyságát, mert hiszen azóta, hogy Aradváros vezetősége kalkulációját felállította, — melyet törvény tett magáévá — az egyes adózó-osztályok kereseti lehetőségei, jövedelmi lényegesen kisebbedtek. Különösen áll ez a városi ház- és ingatlan tulajdonosokra, akik éppen a kormány intencióinak megfelelőleg 25—30 százalékkal csökkentették a bérleti összegeket, úgy a lakások, mint az üzletberek után.

Az Aradi Közlöny munkatársa betekintést nyert a városi árvizpótdadó jövedelmi előírányzatába, melyet az alábbiakban ismertetünk:

Kereskedők az üzletberek után kivetett 2 százalékos pótdadójából fizetnek 86.400 lejt
A háztulajdonosok (35 százalékos redukcióval) 3.600.000 lejt
Köz- és magántisztviselők 3000-en átlag 200 lejt pótdadót véve alapul 600.000 lejt
Nyugdíjasok 2500-an 300.000 lejt
Szabadoglaikozásaik 400.000 lejt
Összesen: 4.986.400 lejt

Látható tehát, hogy Aradváros 4.986.400 lejt nemél bevételezni a városi árviz-pótdadó címén, a törvény utasításának megfelelőleg (Monit. Oficial. 212. szám) egyfelől az 1932. év márciusi és áprilisi hónapjaiban felmerült árvizmentési munkálatok és nyersanyagok költségeinek fedezésére, másfelől pedig a városi gátak már is folyó javítási munkálatainak finanszírozására. Önkéntelen vetődik fel tehát a kérdés:

mibe kerültek az árvizvédelmi intézkedések és mennyibe kerülnek a gátjavítási munkálatok..?

A fenti két kérdésre egyfelől a város technikai ügyosztályán, másfelől pedig a pénzügyi ügyosztályán kaptunk felvilágosításokat. Mint ismeretes, Aradváros vezetősége számára a felsőbb fórumok 2.920.000 lejes pouvoirt szavaztak meg, hogy ennek az előirányzati összegnek keretei között a gátak javítását kiadhassák az egyes vállalkozóknak. Ez meg is történt, mint ismeretes: a város gazdasági hivatala 10 szakaszra osztva a városi védőgátrendszer, versenytárgyalás után adta ki a munkálatokat.

Mintegy 600.000 lejt tesz ki az az összeg, a mellyel az előirányzatnál alacsonyabban vállalták a gátak kijavítását a városi vállalkozók, tehát ez az eléggé jelentékeny összeg a technikai ügyosztály szabad rendelkezésére marad. Az árviz tartama alatt eszközölt rendelkezések fedezésére 1.500.000 lejt kalkulál a város pénzügyi ügyosztálya, bár az utólagosan beérkezett számlák, amelyeket egy külön városi bizottság vizsgál felül, Velcsov Géza dr., Popovici György és

Ujabb kommunista

letartóztatások Budapesten

Budapestről jelentik: A rendőrségnek tudomására jutott, hogy Sallayék letartóztatása után újabb agitációba kezdtek a kommunisták és ecélra újabb kommunistavezetők érkeztek az országba. A rendőrség szerdáról csütörtökre virradó éjjelen rajtaütött a kommunisták Déryuccal rejtekhelyén, ahol hetet letartóztatott. Lefoglalták titkos nyomdájukat is. Megállapítást nyert, hogy a kommunisták közvetlenül a bécsi és berlini kommunista-központokkal állottak összeköttetésben. Két lapot adtak ki, a Vörös Figyelőt és a Vörös Keresztet, röpiratokat pedig tízezerszámba adtak ki.

Muresan János városi főmérnök személyében — mindössze 765.000 lejt reprezentálnak. Igaz ugyan, hogy ezek között nem szerepel az állami faraktár, a városi gépiüzemek követelése: de miért ne engedhetné el úgy az állami faraktár, mint a gépiüzem ezt a követelését, amikor mindkettőt a legényegetetebb helyzetben védtek meg akkoriban az árvizveszélytől..?

Ha a fenti adatokat — melyeket a legilletékesebb helyeken szereztünk be — összeegyezteti valaki, nyilvánvaló lesz előtte, hogy a város számára az árviz-pótdadó teljes előirányzott összegének bevételezése után marad fenn még egy eléggé jelentékeny összeg, amelyre

nincs semmiféle rendelkezés az árviz-pótdadó felhasználásáról intézkedő törvényben.

Megállapítottuk, hogy a gátak kijavítása nem lehet drágább, mint 2 millió 920.000 lejt és tudjuk, hogy alig lesz több 2 millió 320.000 lejnél. Tudjuk továbbá, hogy a közvetlen árvizveszedelem idején történt kényszer-rendelések (zsákok, faanyag, fáklyák, stb.) fedezetére 1.500.000 lejt irányoztak, mint maximumot elő. Ha ezt a két tételt az árviz-pótdadó terhére összegezzük a nagyobb összeget véve alapul,

566.400 lejt a mutatkozó felesleg-differencia.

Ha pedig levonjuk a gátak javítási munkálatainak kiadásánál elért 600.000 lejes fölösleget, úgy

ez a végső fölösleg-összeg egymillió 166.400 lejt növekedik. Másszóval: ennnyivel többet fog adózni Aradváros polgársága a városi pótdadó címén.

Minden esetre a mérleg egy másik oldalán számolni kell azzal a lehetőséggel is, hogy az árviz-pótdadó előirányzati összegét az ismert rossz viszonyok miatt ebben az évben nem fogja tudni beinkasszálni a város. Am ebben az esetben is módja lesz rá, hogy egy későbbi időpontig feltétlenül behajthassa törvényes követelését. Nem lehet azonban vitás, hogy

az árviz-pótdadó útján befolyó összegeket más célra, mint amit a kivételes felhatalmazási törvény előír a város vezetősége számára, felhasználni semmiféle körülmények között se lehet

és valószínű, hogy a mindenkori városvezetőségnek gondja lesz rá, hogy nyilvános elszámolás útján számoljon be minden egyes árviz-pótdadó-kiadásáról, mint ahogy megtörtént ez a Radu-féle munkanélküli segélyakció folyamán.

Ami a pótdadó-összegek nagyságának ügyében az esetenkénti felebbezések lehetőségeit illeti, erre vonatkozólag Berzován János, a város pénzügyi osztályának vezetője az alábbi felvilágosításokat adta számunkra:

— Az árvizpótdadó fizetésének kötelezettsége alól csakis azok az aradi lakosok mentesek, akik igazolni tudják, hogy az árviz által veszélyeztetett területeken laktak, vagy laktak. Ezt a tényt igazolniuk kell és ebben az esetben mentesülnek az adó alól. Más városrészekben az esetleges talajvizek által okozott károk (pincékben) nem számítanak árvizkárnak, illetve nem mentesít az árviz-pótdadó fizetésének kötelezettsége alól.

— Felebbezésnek abban az esetben lehet helye, ha az adózó polgár bebizonyítja, hogy ingatlan, vagy házjöveldelme a legutóbbi megállapítás óta csökkent. Ennek az igazolásnak eljárása az, hogy

a pénzügyigazgatóságtól kéri ennek a ténynek írásbeli igazolását

és vagy ennek az okmánynak eredeti példányát, vagy közjegyzőileg hitelesített másolatát mellékelni a hozzájuk intézett kérvényekben. Az okmány mindörökre itt marad nálunk, tehát célirányosabb, ha hiteles másolatot csatol be a kérvényéhez.

JAKAB GÉZA,

Halálos verekedés egy aradmegyei községben

Egy szemlaci gazda löccsel agyonütött egy földmivest.

Halállal végződő verekedés tettese került ma az aradi ügyészségre. Két nappal ezelőtt történt a tragédia Szemlak községben, ahol Avra Henrik gazdálkodó kocsija az országuton összeütközött Herczeg Demeter földműves szekerekkel. Mindkét kocsiiban lelentékeny kárt tett az összeütközés, mire veszekedés keletkezett a két gazda között. A veszekedés hevében Avra lekapta szekerekéről a löcsöt és úgy fejbőlütötte Herczeget, hogy az összeesett és nyomban meghalt.

Az eset története után a csendőrség őrizetbe vette a gyilkos gazdát, akit ma délelőtt hozták be az aradi ügyészségre. Innen kihallgatása után le tartóztatási indítvánnyal került Tiplea vizsgálóbíró elé, aki nyomban kihallgatta Avrát. A gazda azzal védekezett, hogy nem volt szándékában megölni Herczeget és a löcsöt csupán örvédelemből használta. A kihallgatás után Tiplea vizsgálóbíró elrendelte a gyilkos ellen a harmincnapos vizsgáti fogságot.

Színház — Irodalom — Művészet

* Az aradi téli színház heti műsora. Péntek este fél kilenc órakor: Édes ellenség-színháték, itt először, B. bérlet Szombat este 9 órakor Nőtlen férj (operettújdonosság, itt először, C. bérlet.) Vasárnap délután 3 órakor: Week-end (operettújdonosság, hatodszor, mérsékelt helyárakkal) 6 órakor: Angyalt vettem feleségül (vigjáték-újdonosság, harmadszor, mérsékelt helyárakkal) Este 9 órakor: Nőtlen férj (operettújdonosság, másodszor, A. bérlet.)

* Az Édes ellenség ma esti premierje, érdekes irodalmi esemény. Bónyi Adorján témái mindig érdekesek és mélyenszántóak. A budapesti Nemzeti Színház műsorán másként nem érhetne volna el előadásorozatát. Mészáros rendezése mellett az aradi színház prózaegyüttese nagy gonddal készült elő a színháték premierjére, amelyben Márgory Dóra, a társulat új és kitűnő prózai színésznője is bemutatkozik. Lantos Béla, a társulat tehetséges ifjatal szerelmes színésze, továbbá a markáns emberábrázolású Olasz Lajos, Jávor, Kiss Mariska, Gömör Emma és Ungár Boriska a többi főszereplők a B. bérletben menő újdonásnak.

* Nőtlen férj! Minden száma sláger. Felhő Ervin rendezői talentuma nagyszerűen érvényesül. Ha Méryt, Erényi Böskét, Gömör Emmát, Apáthy Klárit, Balázs Istvánt, Jávor Alfrédot, Darvas Ernőt és magát a rendezőt kell a darab főszerepeinek alakítóiként megemlíteni, de külön kell kitérni ifi. Szendrey Misire, akinek ez az operett ad alkalmat idei első fellépésére. Stangl játsza ragyogó humorral. A Nőtlen férj szombat este és vasárnap este, mindkét nap kilenc órakor kerül színre C. illetőleg A. bérletben.

* Vasárnap délután két mérsékelt helyáru előadás. Három órakor a nagyszerű Week-end szerepel műsoron, hat órakor pedig az Angyalt vettem feleségül, a szélfemes vigjátékújdonosság. Mindkét előadás a premierk kiváló szereposztásában megy.

* A miniszterium engedélyezte az aradi színház szinliskoláját. Ismeretes a városi színház igazgatóságának az az intenciója, hogy színészképző tantoffyamat akart nyitni a tehetséges fiatalok számára. Az igazgatóság meglepővényezte az arravonatkozó miniszteri engedélyt, amely a kultuszminiszteriumból ma meg is érkezett. Így a szinliskola megnyitásának semmi akadályja nincs és az a közeljövőben meg is történik.

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe

Az ARADI KÖZLÖNY Budapesten a következő szállodákban és kávéházakban olvasható:

Carlton kávéházban, Petőfi-tér.

Kovács kávéházban, Oktogon.

Belvárosi kávéházban, IV. Eskü-ut 5.

Bristol szálloda halljában, IV. Mária Valéria-u. 4.

Mérán szálloda halljában, Berlin-tér 7.

H I R E K

Hatvanhét Betty kétezer dollárja

Csak Amerikában történhetett meg az a bonyodalmas örökösödési eset, amely egy álló esztendeig álmatlan éjszakákat és zaklatott nappalokat okozott a new-yorki hagyatékgondnoknak. Mintha csak egy izzig-vérig amerikai burleszk-filmet forgatnának, úgy előtünk áll az örökösödési komédia 68 női főszereplője, akik megkeserítették a szerencsétlen gondnok életét. Hiába, az élet gyakran lekopirozza a regényeket, de különösen szívesen utánozza azokat a vidám komédiákat, amelyeket Amerika termelt ki a filmgyártás terén.

A dolog úgy kezdődött, hogy Thomas Seehan bártulajdonos egy szép napon örökre lehunyt a szemét. Vagyonkáját szépen elosztotta végrendeletileg rokonai, alkalmazottai között, csupán 2000 dollárt tett bele gondosan egy külön borítékba s írta, hogy „Az én Bettynek.” Semmi többet, még egy parányi ismertető jelet sem árult el, hogy szőke, barna, alacsony, magas-e az illető szerencsés Betty? Vagy bármi mást, amiről fel lehetett volna ismerni az örökös! Nosza megindult a forgalom Amerika összes Bettyjei között! A végrendelet nyilvánosságra hozatala után 67 Betty kereste fel a hagyatéki gondnok hivatalát. Hatvanhét Betty suttogta el pirulva, hogy ekkor és ekkor, ilyen meg olyan körülmények között olyan intim dolgok történtek vele és a megboldogult nemes emlékei bártulajdonossal kapcsolatban, ami miatt méltán feltehető, hogy ő az a Betty, akire az elhunyt utolsó perceiben is kedves visszaemlékezéssel gondolt...

Most már csak a happy-end kérdése van hátra. Tizenkét hónap telt el, amíg a végrendelet ügye elintézését nyert. Éppen idejében, mert a szerencsétlen hagyatéki gondnok már az örökléshez volt közel. Nem csoda, hiszen az egyik Betty példának okáért az ajtaja előtt aludt minden éjjel, hogy ő legyen az első, akivel reggel beszél. A másik egyre azon kesergett, hogy vőlegénye van s emiatt nem hozhatja nyilvánosságra nevét az elhunyt Thomas Seehan kapcsolatban. Végre mentőangyalként jelentkezett az igazi Betty — mint az utolsó felvonásban szokás — de visszautasította az örökséget. Az igazi Betty boldog asszony, ugyanis, aki egy mámoros percben megfedkezett magáról és megcsalta imádott férjét Seehannel. Most nem teheti tönkre boldogságát nyomorult kétezer dollárért? Ezek után a gondnok kegyetlenül szétzavarta az összes Bettyket és előkerített a távoli Ohióból egy kis árvaleányt, Mr. Seehan valami rokonát s annak adta a 2000 dollárt. A kisleány neve nem is Betty, hanem Margaret...

— **IDŐPROGNÓZIS:** Változóan felhős idő várható, kisebb esőkkel.

— **Mária özvegy királyné születésnapja.** Mária anyakirályné szombaton ünnepli születésnapját. Ez alkalommal a patriarcha székesegyházában Te Deum lesz.

— **Fantasztikus hírek a lengyel királyságról.** Párisból jelentik: A Volonté néhány nappal ezelőtt kalandos tervet közölt Sixtus pármái herceg lengyel királyságáról. Most arról értesül, hogy a herceg Bucurestibe utazott, hogy ott kikérje Károly király tanácsát. Állítólag a találkozás közöttük szerda délután létrejött. Egyidejűleg fontos tanácskozások voltak a bucuresti-i francia és lengyel követ között.

— **Legkellemesebb, legideálisabb, legenyhébb hasajtó a Solvo pirula.** Egy doboz 20 lej. Földes-gyógyszertár.

— **Az államvasúti tisztviselők nyugdíj-gosultsága.** Bucurestiből jelentik: Az államvasutak közli, hogy azok a vasúti tisztviselők, akik 1931. szeptemberében tettek vizsgát, ha tagjai akarnak lenni az államvasutak nyugdíj-intézetének, úgy november elején újabb véglegesítő vizsgálatra kell jelentkezniük.

— **Miloteanu vezérfelügyelő felülvizsgálati látogatása Arad megyében.** Csütörtökön reggel telefonértesítés érkezett Déváról az arad megyei prefekturára. A déval állomásról Miloteanu Constantin belügyminisztériumi közigazgatási vezérfelügyelő kereste telefonon dr. Popu M. János arad megyei alispánt, akivel hosszabban elbeszélgetett. A belügyi vezérfelügyelő telefonbeszélgetésének befejeztével Popu M. János a megyei autóval Zámra utazott, ahol már várta Miloteanu vezérfelügyelő. Értesüléseink szerint, az újabb váratlan vezérfelügyelői látogatásnak felülvizsgálati jellege van és főleg a határmenti járásokról szól Arad megye területén. Miloteanu vezérfelügyelő, aki nevét a városi tanácsok felhasználásával tette ismertté az erdélyi és bányászati részekben az Averescu-kormányt követő időkben, csütörtökön számos járási székhelyet látogatott végig meglepetésszerűleg, Popu M. János alispán társaságában.

Költözködéskor poloskamentesítsen
LOVAS lakástisztító által, v. Illés-u. 111.

— **Varsóban halálra ítétek és kivégeztek négy kómet.** Varsóból jelentik: A kovói bíróság halálra ítélte négy férfit, akik a szovjet javára kémkedtek. Az ítéletet mindjárt végre is hajtották.

Könnyen érthető

— **Hockyt vagy futballt játszik? — kérdi az orvos a sérült láb láttára.**

— **Egyiket sem, bridgezem csupán és rendszerint a feleségem a partnerem.**

— **Dinamitmerényletek Csehországban.** Prágából jelentik: A robbanásos merényletek az utóbbi időkben egyre jobban elszaporodnak a bányavidékeken. A mai nap folyamán két újabb dinamitmerénylet történt. Az egyik Felez községben, ahol ismeretlen tettes a kerületi előjáró lakásába dobott egy dinamitpatront. A robbanás összetörte az előjáró lakását, emberéletben azonban kárt nem okozott. A másik merénylet a Rimamurányi Vasöntöde érdekeltségéhez tartozó Lucia-bányában történt, ahol az egyik előmunkás lakásába vezettek be dinamitpatront. Az explozió itt is mindent összezuzott. Történetesen az előmunkás felesége is a szobában tartózkodott, aki idegsokkot kapott a kiállott réműlettől.

— **Rejtélyes módon eltűnt Ferenc József dédunokája.** Bécsből jelentik: A Stunde azt a feltűnést keltő cikket közli, hogy Ferenc József dédunokája, Stefánia hercegnő eltűnt Bécsből. Állítólag nagyanyjához, Rudolf feleségéhez, Stefániához utazott Oroszvárra. Ott azonban nem tudnak róla. Más verzió szerint a hercegnő belgiumi rokonait ment felkeresni. A 22 éves Stefánia a Vörös Erzsébet hercegnő leánya, ki jelenleg Pete polgári iskolai tanár felesége.

Tanganilla — az idei szezon tánca

Százharminc esztendővel ezelőtt indult el hódító útjára a bécsi walczer, mosolygó, szerelmes hangulatu romantikája leigázta a világot és a keringő édes dallamára nemzedékek fiatalosága táncolt a boldogság révébe. A világháború után kiméletlen erővel, erőszakosan harsant fel az idegeket tépő jazz és a szelid bécsi walczer dicsősége elhalványult, mint ahogy befellegzett a „régis szép időknek” is és elhalványult Bécs fénye is. Az egykor fényes császárváros tánchegemóniája megszűnt. Nemrégiben azonban olyan esemény történt az egykori császárvárosban, amely, ha hihetünk a szakértők véleményének, ismét visszahódítja Bécs számára az elvesztett hegemoniát. A bécsi táncmesterek új táncot kreáltak, a tanganiillát, amely az előjelek szerint meg fogja hódítani a világot, mert éppen olyan elegáns és finom, mint a híres bécsi walczer. Háromnegyed taktusra van felépítve, olyan ütemű, mint az angol keringő, de annál valamivel gyorsabb, a bécsi walcernál viszont lassabb. Koreográfiailag nem körtánc. Zenéje finom és a zenekarba új hangszer vonul be: két sima faléc, amelyekkel a tánc ritmusát hangsúlyozzák. A tanganiilla bemutatója óriási sikert aratott és a közönség máris tanulja a szép táncot, az idei báliszezon táncát.

Edesanyám...

(A fájdalom háza)

A Central-mozi premierje.

Az anyai szeretet himnusza, megkapó szimfonia csendül ki ebből a mindvégig vonzó, mélyebb lelki motívumokra felépített amerikai filmből, amelynek németnyelvű változata került ma sajtóbemutatóra a Central-mozgóban. A film tulajdonképpen nem is történet, csupán egy csodálatos szerep a kitűnő amerikai anyaszínésznő: Mae Marsh számára. A hogy Mac Marsh küzd, szenved a gyermekeiért, a kiket két keze munkálával tart fenn és ahogyan anyaszíve megtörik, amidőn három gyermeke halálfanul megtagadja a szegényháza juttatja, végül ahogy meg tud nekik bocsájtani, amikor legkisebbik fia előkerül, az már nem is művészet, az költeményszerűen magasbaemelkedő eposz. James Dunn, a jó fiú és Sally Eilers a hűséges menyasszony szerepében, míg Henry King mesterrendezői kvalitásaival garantálják a nem mindennapi sikert.

Arkádia hercege

(Der Prinz von Arcadien)

Willy Forst legújabb nagyoperettje a Corso-moziban

Robert Stolz fülbemászó muzsikája, amely anyai nagysikerül, felejthetetlen filmpoerettét vitt diadalra már, hosszabb idő óta nem hangzott fel a filmapparátus láthatatlan zenekarában. Ugyanígy nélkülöztük Willy Forst, a legfessőbb filmbonvivan elegáns alakját és könnyed, természetes játékmódját is. Az „Arkádia hercege” című sláger filmpoerett együtt hozza mind a kettőt, sőt a trio teljes, mert ezúttal is Liane Haid, a legszebb német primadonna alakítja a ragyogó női főszerepet. Az operett-herceg és a primadonna szeremi története Karl Hartl, a nagyon tehetséges rendező kezében újszerű, elejétől végig lebilincselő, fordulatos és eleven cselekménnyé változik. A filmpoerettben valami elbájoló, ellenállhatatlan közvetlenség, könnyedség vonul végig és a zenelágernek elegendetik velünk gondjainkat, bajainkat.

— **A magyar kormánypart új címe.** Budapestről jelentik: A magyar kormánypart ma este az egységes párt klubjának helyiségében ülést tartott, amelyen Gömbös Gyula elnökölt Javaslotta, hogy a párt címét a következőképpen változtassák meg: A Magyar Nemzeti Egység pártja (Keresztény, Kisgazda, Földműves, Polgári párt.) Az átszervezést személyi tekintetben pedig a következőképpen javasolta: legyen a párt élén a következő vezetőség: Gróf Bethlen István, Mayer János, gróf Ráday Gedeon, Pesthy Pál, Rakovszky Iván, Kozma Jenő, ügyvezető elnök: Sztranyovszky Sándor. A képviselőházi csoport elnöke: Ivady Béla.

— **Autórablók garázdálkodnak Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik Különs bűncselekmény ügyében nyomoz a bucuresti-i rendőrség. Több sofför tett feljelentést a rendőrségen, teljesen azonos módon végrehajtott bűncselekmény ügyében. A feljelentés szerint, egyes taxiállomásokon a nettések autót béreltek vidéki turára. Alig hagyták el a város határát, a gonosztevők leütötték a soffört, kifosztották és autójával megszöktek. A rendőrség azt hiszi, hogy a sorozatos bűncselekményeket volt sofförök követték el, akiknek hajtási igazolványát balesetokozás miatt bevonták.

— **A munkaügyi miniszter hétfőn Aradra érkezik.** Az aradi ipartestületre érkezett magánjelentések szerint Ioanitescu munkaügyi miniszter hétfőn reggel Aradra érkezik. A munkaügyi miniszter jelenleg Kolozsváron tartózkodik. Samuil Sándor, a kisparosok országos szindikátusa elnökének társaságában, ahol részt vesz a kolozsvári munkakamara felavatásán.

— **Grafológiai előadás a Kulturpalotában.** Nagy érdeklődés mellett tartotta meg grafológiai előadását ma este Fenyves-Farkas László, a budapesti „A Grafologia” című folyóirat szerkesztője, a Kulturpalota kistermében. Az előadáshoz Fekete Tivadar mondott szép bevezetőt, majd pedig Fenyves-Farkas László tartotta meg a vetített képek kísért „Szekszuális jelenségek az írásban” című előadását. Az egybegyűlt közönség az érdekes előadást nagy figyelemmel hallgatta végig és melegen ünnepelte az előadót.

Azonnal elbocsáthatók, akik nincsenek öt éve a CFR szolgálatában

A kormány takarékosági programjának keresztülvitele egymás után kergeti a kétségbeesésbe a leépített tisztviselők egész tömegét és a munkanélkülivé vált kisegyzistenciák között szinte mindennaposak az elkéseredett lépések. A CFR. köztudomás szerint deficitel dolgozik évről-évre s a takarékoskodás szempontjából itt egyre-másra visznek keresztül különböző leépítési akciókat. A legutóbbi ilyen irányú rendelet a napokban érkezett meg a temesvári vasutigazgatósághoz. Ez az új rendelet annyiban különbözik a többitől, hogy míg eddig a kisebbségi tisztviselők, régi magyar munkások sorsába vágó intézkedések történtek, a leépítések, messze földre való áthelyezések csak kisebbségeket érintettek, most az egyszerű inkább a többségi kisegyzistenciák ellen irányul a leépítési rendelet.

Arról van ugyanis szó, hogy mindazon vasuti alkalmazottak, akik nincsenek még öt esztendeje a CFR. szolgálatában, azonnal elbocsáthatók. Legjobb esetben április elsejéig még szolgálhatnak, akkor azonban kisorsolják a munkanélküliek táborába, hacsak a vasutigazgatóság nem könyörül és újból alkalmazza őket. Az utóbbi esetben sem lesz köszönet alkalmaztatásukban, mert éppen az új rendelet értelmében akármelyik pillanatban az uccára tehetik őket. Örökös rettegés, bizonytalanság közepette dolgozhatnak majd a vasuti alkalmazottak és nem lehet csodálkozni azon, ha a jövőben még jobban elszaporodnak a vasuti szerencsétlenségek. Minden esetre megállapíthatjuk hogy ezáltal a leépítési rendelet nem a kisebbségi alkalmazottak ellen irányul, mert nyilvánvaló, hogy az utóbbi öt évben nem igent vett fel a CFR. kisebbségi alkalmazottakat.

— **Dr. Monay Ferenc meghosszabbította aradi tartózkodását.** Az aradi Minorita-rendház vendége, dr. Monay-Ferenc, néhány nappal meghosszabbította szabadságát, amelyet Aradon töltött el. Dr. Monay Ferenc római magyar gyóntató, a Minoritarend generális asszisztense, szeptember hó első napjaiban érkezett Aradra Rómából, ahol szabadsága időtartamára dr. Wild Endre, az aradi Minorita-rendház tagja, helyettesítette. Dr. Monay évek óta nem volt Aradon és most szabadságát arra használta fel, hogy meglátogassa aradi híveit, barátait és ismerőseit, akik távolléte alatt is állandóan szeretetteljes levelekkel keresték fel. A generális-asszisztens szabadsága tulajdonképpen november elsején lejár, azonban úgy a minoriták, mint az aradi katolikus társadalmi körök kívánságára, még egy héttel meghosszabbította azt. Így Monay dr. csak november első napjaiban tér vissza Rómába, hogy felváltsa dr. Wild Endrét, aki november közepén érkezik Aradra.

— **Visszavont pofon.** Hechtmüller János vincesti-i korcsmáros néhány hónappal ezelőtt összeveszett egyik vendégével, Burger Andrással. A veszekedés hevében a korcsmáros pofonütötte a vendéget, aki összeesett. Összeesése alkalmával súlyosabb zúzódásokat szenvedett és ezért súlyos testisértés címén feljelentette Hechtmüllert, aki ma került az aradi törvényszék elé. Időközben a felek kibékültek és a mai tárgyaláson Burger kijelentette, hogy visszavonja feljelentését. A bíróság tárgyalta az ügyet és inzultusnak minősítve a korcsmáros tettét, felmentette Hechtmüllert a vád alól.

— **Kommunista agitációval vádolt munkás az aradi törvényszék előtt.** Mára tüzte ki az aradi törvényszék Mateisz Péter aradi munkás kommunista perének tárgyalását. Mint ismeretes, Mateiszot kommunista agitációval és államellenes agitációval tartóztatták le az aradi rendőrség. A vizsgálati fogságban lévő munkás ügyében azonban nem tarthatták főtárgyalást, mert kiderült, hogy az ügy összes aktái a temesvári táblánál vannak. Mateisz ugyanis felfolyamodással élt vizsgálati fogságba való helyezésé ellen és ügyében még nem döntött a temesvári tábla. Az aradi törvényszék ezért november 18-ikára halasztotta a főtárgyalást.

— **Rendőrségi hírek.** Danciu Vasile CFR munkás ma délelőtt feljelentést tett az aradi rendőrségen, mely szerint tegnap délután 347-es számú kerékpárját ellopták. — S. J. 18 éves fiút elfogta, mert Mocio Moisetól egy rélikabátot ellopott. — Barabás Mária aradi lakos ma feljelentést tett a rendőrségen, hogy amíg Uj-uccai lakásából távol volt, ismeretlen tettesek behatoltak, felfeszítették szekrényét és összes fehérneműjét ellopták. A rendőrség az ügyekben bevezette a nyomozást.

— **Az aradi központi rendőrség illetékes osztálya közli,** hogy a járművek, igazonó állatok, hámok, stb., rendszeres évi katonai ellenőrzése november hó elsején veszi kezdetét. A jelentkezések kerületenként a következő sorrendben történnek: Az első és második kerület november elsején jelentkezik, harmadik kerület november másodikán és harmadikán, negyedik kerület november negyedikén. A fenti kerületekben lakók minden nap reggel pontosan nyolc órakor kötelesek jelentkezni. Az ötödik kerület (Séga) november 4-én jelentkezik Ségában, hatodik kerület jelentkezési ideje november 5-ike és 6-ika Gájban, hetedik kerület (Mikalaka) 8-án és 9-én, Mikalakan. Ugyancsak a rendőrség közli, hogy a kerékpárosok szokásos ellenőrzése november 10-én lesz a központi rendőrség udvarán.

— **Elnökválasztás az aradi Kolping-legényegyletben.** Az aradi Kolping-legényegylet vasárnap délután 4 órakor tartja elnökválasztó közgyűlést az egyesület Minorita-bérelőhelyében lévő helyiségében. Az egyesület világi elnökeül Hentschel István bankfőtisztviselőt kéri fel, aki minden bizonnyal eleget is fog tenni az ifjusági egyesület köréből megnyilvánuló általános óhajnak és elfogadja a Kolping-legényegylet világi elnökeinek pozícióját. Az egyesület ifjusági elnöke Fekete János lesz.

Csalódás

A garazban tűz ütött ki és Kohn autója teljesen elégett. A biztosítótársasághoz siet és kártalanítást kér.

Pénzt, azt nem fizetünk — hangzik a válasz — ellenben az elégettel teljesen azonos márkájú új autót kap tőlünk.

Ugy? — kiáltja Kohn dühösen — maguk így dolgoznak? Akkor azonnal térítsék vissza a díjat, amit a feleségem életbiztosításáért kifizettem.

— **Kauciósíkkasztás.** Engel Mór volt írógépkereskedő, — mint megirtuk, — néhány nappal ezelőtt tartóztatták le Bucurestiben, a temesvári törvényszék körözdelevele alapján. Mára egy kauciósíkkasztási ügyet tüzte ki tárgyalásra az aradi törvényszék második szekciójára. Csécsi János nevű volt alkalmazottja jelentette fel, akit Engel egy közgazdasági almanach terjesztésével bizott meg és akinek kétezer lejes kaucióját, a többi között, szintén elsíkkasztotta. A főtárgyalást azonban a vádlott távolléte miatt nem tarthatták meg és ezért a tárgyalást januárra halasztották.

— **Szenvedő nőknél a természetes „Ferenc József” keserűvíz könnyű, erőlködés nélkül való belkiürülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre.** A női betegségekre vonatkozó tudományos irodalom több megalkotója írja, hogy a Ferenc József víz kitűnő hatásáról a saját kísérletei alapján is alkalma volt meggyőződést szerezni. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **A véres verekedés következménye.** Az aradi Rieder-vendéglőben néhány hónappal ezelőtt véres verekedés játszódott le. Jakab János, Jakab József és Ardelean János megverték Pancoran Józsefet, aki — az orvosi ítélet szerint, — huszonegy napon túl gyógyuló sérülést szenvedett. A verekedés ügyét ma tárgyalta az aradi törvényszék, amely a Jakab-testvéreket fejenként 800 lejes pénzbüntetéssel sújtotta, míg Ardeleant bizonyítékok hiányában felmentette.

Egy család borzalmas tüzkatasztrófiája

A felrobbant benzín szörnyű következményel

Tasnádról jelentik: Borzalmas tüzkatasztrófia áldozata lett Gozner István tasnádi gazdálkodó felesége, míg a gazdálkodó és gyermekei súlyos sérülésekkel fekszenek. A szerencsétlenséget az okozta, hogy Gozner és felesége benzinnel akarták kiirtani a lakásukban nagyon elszaporodott svábbogarakat. A gazdálkodó egy liter benzint öntött a szőlőpermetezőbe és este, petróleumlámpafény mellett akarta a tisztogatási műveletet elvégezni. A szétpermetezett benzín a petróleumlámpától felrobbant és a széttört lámpából szertefröccsenő petróleum végigfolyt Gozneren, feleségén és 13 éves fiúgyermekén.

A benzínrobbanás következtében a petróleum lángra lobbant és eleven lángoszlopokként futottak ki a család tagjai a lakásból, iszonyu kiáltás mellett. A segélykiáltásokra összesereglett szomszédok oltották el nagy nehezen a szerencsétlenek ruháit és kimentették a lakásban maradt három gyermeket is. Goznerné reggel 3 óra körül iszonyu kínok közepette kiszenvedett, míg férje súlyos égési sebekkel, eszméletlenül, életveszélyes állapotban fekszik. A 13 éves fiúgyermek megnemult a rémülettől és fél oldala összeégett. A kisebbik leányok haja égett le s csupán a legkisebb Gozner-gyermeknek, egy bölcsőben fekvő csecsemőnek nem történt semmi baja. A szerencsétlenség nagy megdöbbenést keltett Tasnádon.

Megölte felesége szeretőjét

Hat évre ítélte az aradi törvényszék

Véres szerelmi dráma ügyét tárgyalta ma az aradi törvényszék első szekciójára. Vádlottként Costa Sándor bucovai gazdálkodó állott a bíróság előtt, amiért megölte feleségének szeretőjét, a huszéves Joidea Jánost. A vádlott kihallgatásakor nem tagadta tettét. Kijelentette, hogy ez év márciusában, egy este az istállóba ment és ott találta feleségét a huszéves fiatal legényvel. Amikor felelősségre vonta őket, Joidea rátámadt és erre fejszét ragadott és fejbeütötte. Nem volt szándékában megölni, csak védelemből vette kezébe a fejszét. Joidea három nap múlva halt meg a kórházban.

A tárgyalás során kihallgatták a véres szerelmi tragédia okozóját: az asszonyt. Egyszerű szavakkal, röviden mondotta el a történetet Costa Sándorné, aki beismerte, hogy ő csábította el a husz éves legényt és ő hívta be az istállóba, ahol azután férje rájuknyitott. Az ügyész a tanúkihallgatások után halált okozó súlyos testisértésért kérte elítélni Costát. A bíróság hosszas tanácskozás után meghozta ítéletét, amelyben — az enyhítő körülmények figyelembevételével — hat évi börtönrre ítélte a gyilkos férjet. Enyhítő körülménynek tudta be, hogy erős felindulásában követte el tettét.

— **Leszúrtak egy cigánylegényt Lippán.** Ma délután egy súlyosan sebesült cigánylegényt hoztak be Lippáról az aradi kórházba. A kórházi orvosok kezelés alá vették és megállapították, hogy a szerencsétlen embernek a hátán mély készsúrástól származó seb van. A kötözés után a vérvesztéségtől legyengült ember jobban lett és elmondotta, hogy Caldasan Savanak híviák, lippai illetőségű, alkalmi munkával foglalkozik. Ma délelőtt több barátjával együtt szekéren mentek a Lippára vezető országúton, amikor rátámadt egy másik lippai legény és hátulról leszúrta. Kiáltására figyelmesek lettek társai és leakarták fogni a támadót, azonban annak sikerült megszöknie. A szekérrel azonnal megfordultak és Aradra jöttek. Támadójáról közelebbi felvilágosítást nem tudott adni. Állapota súlyos, mert igen sok vért vesztett.

— **Dr. Lakatos szanatóriuma, Baden bei Wien,** az őszi idényben, dacára a teljes üzemnek, mérsékelt áron ad teljes ellátást betegeknek és üdülőknek. Az összes gyógyterapeuták, — külön szivostály dr. Singer Richard egyetemi m. tanár vezetése alatt — elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

Emigrál az idegen tőke Svájcba

Nagy riadalom a szigorított pénzügyi intézkedések miatt

A nemzetközi pénzpiacón óriási feltűnést keltett a közelmúlt napokban a svájci Nemzeti Banknak az az intézkedése, amellyel lefoglalta a magyar, a német és az osztrák cégek svájci postatakarékpénztári folyószámla-követeléseit.

Ismeretes, hogy az utóbbi esztendő bizonytalan valutáris eseményei következtében Európa tőkései Svájcban akkumuláltak pénzeiket. Ez egyrészt azért történt, mert a svájci frank bizonyult a legviharállóbb valutának, dacára annak, hogy a nemzetközi spekulációnak minden időben exponált eszköze volt, másrészt főleg azért, mert a tőkepiacok úgy érezték, hogy a svájci bankok fölismerék a tőkének a mai időkben sokkal fokozottabb érzékenységét, amely a legkisebb szellőre is reagál. A gazdasági viharok bizonytalanságában diszkrét azilumra talált Svájcban az idegen országokból menekülő készpénz. Ez a hit most kissé megrendült.

A Svájci Nemzeti Bank, a vele clearing-egyezményben lévő államok polgárainak svájci postatakarékpénztári folyószámlán lévő követeléseit lefoglalta. Ez a szankció a magyar, német és az osztrák tőkéket érte. A legnagyobb meglepetést főleg az a tény keltette, hogy a svájci Nemzeti Bank, amely annyira ügyel Svájc pénzügyi menedék jellegének fenntartására, ilyen intézkedésre határozta el magát. Minden érdekelt azt kérdezi:

mi fog ezután jönni?

Továbbmegy-e Svájc ezen az úton, hozzányúl-e külföldiek Svájcban fennálló más követeléseikhez is. Ha ezt Svájc bármily méltányos érvekre hivatkozik is, — megteszi, olyan precedenst teremt, melyet a külföldi tőke nem felejt el egykönnyen és

nem hagyja, hogy még egyszer megismételjék vele szemben ezt az eljárást.

Megtörténhet, hogy ezen intézkedés nyomán megoldódik a Svájcba kitelepített vagyonok ügye, melyeknek jelentőségét különben a valutaszegény országokban nagyon túlozzák, mert — sajnos — ezek az országok annyira elszegényedtek, hogy nagyszámú hóbort kisiből „milliárdokról” beszélnek.

Magyarország ebben a kérdésben alig van érdekelve. Mint azt svájci tudósítónk jelenti, mindössze 25 magyar postatakarékpénztári folyószámlatulajdonost tartanak nyilván Svájcban. Az ő folyószámlájukon szereplő követelések összege igen kicsi. Más a helyzet Ausztriában. Osztrák számlatulajdonost igen sokat tartanak nyilván a svájci postatakarékpénztárnál, — mintegy 2000-et! A német folyószámlatulajdonosok száma pedig többeszerre rug és óriási követelésekről van szó.

Csak ellenőrzés, nem konfizkálás

Az érdekes ügyre vonatkozólag dr. Ember Sándor ügyvéd, a budapesti svájci konzulátus jogtanácsosa a következőket mondotta:

— Véleményem szerint a Svájci Nemzeti Bank elhatározásából *nem szabad kedvezőtlen konzekvenciákat levonni* Svájcban a külföldi tőkével szemben való jövő állásfoglalására nézve. Egyszerűen védekezésről van szó. A Svájci Nemzeti Bank a clearingmegállapodásokhoz tartja magát és azt akarja, hogy a partnerek is ezt tegyék. A clearingmegállapodások értelmében tehát követeli, hogy a clearingben menjenek keresztül azok az üzletek, melyek a megállapodás értelmében a clearinghez tartoznak. A postatakarékpénztári folyószámlaköveteléseket nem foglalták le, hanem átvezetik clearingbe, azt, ami oda nem tartozik, szabadrá teszik.

Ez az intézkedés tehát csak ellenőrzést céloz, nem konfizkálást.

Amennyire hatás nélkül maradt a svájci intézkedés Magyarországon, *olyan nagy izgalmat okoz ez Németországban és Ausztriában.* Berlini jelentéseink szerint

Németországban egyesek már kezdik kívánni tőkéiket Svájcba Hollandiába,

mert attól félnek, hogy Svájc további retorziós intézkedéseket tevéthet életbe. Tőkekiáramlással kapcsolatban félnek a svájci frank átmeneti elvengüléséről is. Általában attól tartanak ko-

moly pénzügyi körökben, hogy ha ez a harc kiszélesül és Svájc további barátságatlan lépéseket tenne, ugy ennek

a nemzetközi tőkemozgalomra kiszámíthatatlan hatása lenne

és a tőke más államokba, elsősorban Hollandiába, azután Belgiumba és Angliába vonulna át, ahol legkevesebb az adó és legnagyobb biztonság van ma is és ahol nem kell meglepetésektől tartani.

A titkos svájci trezor tulajdonosait is izgalomba hozza Svájcban ez az intézkedése.

amely sok embert fog arra készíteni, hogy Svájcba hazavigye feltveörzött kincsét.

Harold Lloyd beszél

feleségéről, gyermekeiről és családjáról

A világhírű filmkomikus megérkezett Budapestre — Érdekes epizód a fogadtatásánál

A hálókocsi egyik elsötétített fülkéjébe, csonka kéz nyul ki a folyosóra:

— *How do you do?* Nagyon örülök, hogy elém utazott.

Harold Lloyd, a világ egyik legnépszerűbb filmkomikusa, mosolyogva áll az ajtóban. Délamerikában „Skinny”-nek becézik, a franciák a „Lu” nevet adták neki, berlini plakátokon „Er”-nek hirdetik, Spanyolországban „El” néven ismerik. Szemüveg nélkül, hosszú fehér hálóingben egyetlen mozilátogató sem ismerne meg. *Jobbkezőnek hiányzik a hüvelykujja és a mutatóujja.*

— *Egy robbanásnál vesztettem el* — mondja. — Azonnal felöltözöm, együtt reggelizhetünk.

Amíg Harold Lloyd öltözködik, Joseph P. Reddy, a fúrge menedser — mondja el világhírű gazdája személyi adatait.

— Harold Lloyd, *nős, három gyermek atyja*, a legidősebb kislányt Glóriának hívják, a legkisebb Harold-gyerek 20 hónapos. A felesége Mildred Davis, tíz éve házasok. A gyerekek Cannesben maradtak, nevelőikkel.

Háromszázötven filmben játszottam

Néhány perc múlva megjelenik. Simára borotvált arccal, *szemüveg nélkül*, elegáns szürke utruhájában úgy fest, mint egy pesti cégvezető. Reggelit kér: hideg tejet, vaját, sonkát. Azután csaknem gépszerűen kezdi mesélni karrierje történetét:

— Három különböző névvel is megpróbálkoztam. Már jól ismertek Amerikában, mint Willie Work-ot, amikor egyik rendező tanácsára Harold Lloyd néven kezdtem szerepelni. *Eddig 350 filmben játszottam.* Sokat szenvedtem, amíg rámsütött a siker. Tíz évvel ezelőtt arattam az első diadalt...

— Mit gondol, Mr. Lloyd, minek köszönheti a sikerét?

— *Nekem nincsen maszkom* — hangzik a válasz — *az egyszerű amerikai átlagpolgárt játszom a filmjeimen.* Ez a siker egyik titka. Azonkívül mindig valami meglepetést hozok a közönségnek és lehetőleg *kellemes meglepetést.* Például rájöttem arra, hogyha bejön valaki és boldog arccal azt jelenti a barátjának, hogy ég a háza, ezen nevetnek, de a közönség szívéhez nem férközik hozzá ez a kegyetlen humor. Viszont ha a hírnök zokogva bejelenti, hogy az illető megütötte a főnyereményt, ezt mindenki a meglegedettség érzésével veszi tudomásul.

— Amerikában most nagy harc van a prohibíció körül. *Milyen párti?*

— *Semleges. Magam sohasem iszom alkoholt és nem dohányzom.* Nem avatkozom azonban politikai dolgokba, tőlem csináljanak, amit akarnak.

Antiszemita tüntetések

a budapesti anatómiai intézetben — Megverték a zsidó diákokat

Budapestről jelentik: Az anatómiai intézetben, a kórbonctani óra alatt, zsidóellenes atrocitások történtek, amelyek később súlyos tetlegességben folytatódtak. Amikor az óra véget ért, a diákok kitudultak a folyosóra és „Ki a zsidó kka!” felkiáltásokkal tuszkolták kifelé a zsidókat, akiknek egy részét szerencsére a pedellusoknak sikerült a tanári szobába becsempészni. Itt az antiszemita tumultuózus jeleneteket rögtönöztek, dörömbölni kezdtek az ajtón és követelték, hogy nyissák fel azokat. Amikor pedig ez nem történt meg, felfedeztek néhány közelben tartózkodó zsidó diákot, rájuk vetették magukat és agyba-főbe verték őket. Szabó dékán az inzultusok lezajlása után mindjárt bevezette a vizsgálatot, addigra azonban nem lehetett megállapítani, kik voltak a támadók.

— Mi a szenvedélye?

— Kettő van: *a sport és a zene.* Imádom a zenét.

— Miért nem játszik soha énekesfilmet?

— *Fahangom van.*

— Kedvenc sportja?

— *Tennisz és golf.* Egyiket se fogom sohasem jól megtanulni.

— Mi az igazi öröme az életben?

— *Nagyon könnyű kérdés: három gyermeknek atyja vagyok.* Minden szabad időmet a gyermekeimmel töltöm. Most azért hagytuk őket Cannesben, mert nem lehet kitenni három apró gyermeket a szeszélyes őszi időjárásban ilyen hosszú utnak.

— *Hogyan jutott eszébe Budapestre jönni?*

— *Sohasem voltam még Európában.* Évek óta terveztem ezt a turnét. Zukor Adolfal találkoztam odaát és ő kötötte a lelkemre, hogy a világot ki ne hagyjam a magyar fővárost. Az önké drámairodalmát igen jól ismerem. Nemrég olvastam Molnár Ferenc valamennyi szindarabját.

Babaarcu, világoskék szemű, szőke aszszonyka érkezik a társasághoz. Mosolygós fogai villognak beszéd közben.

— *A feleségem* — mutatja be a filmszínész.

— Hol ismerkedtek meg?

— *Studioszerelem.* A feleségemet protegálták egyik filmemhez. Tiltakoztam ellene, mert *nagyon fiatal volt.* Erre megjelent önagsága *öregebbnek maszkirozva.*

Névetve az asszony felé fordul:

— *Még most is emlékszem, hogy milyen ronda nagy kalap volt rajtad.*

Önagsága sértődötten vágja vissza:

— *Véletlenül az egy nagyon finom és drága kalap volt.*

Egy vallomás

Mildred Dawis barna, kötött ruhát visel, nagy ezüstgombokkal. Egy vallomással toldja meg az interjút:

— *Szemüveg nélkül sokkal jobban tetszik nekem az uram,* mint ezzel a pápaszemmel.

Harold Lloyd ugyanis egy pillanatra felvette az *üvegnélküli pápaszemet* és komikus gesztussal, de megmutatta magát „üzleti” maszkjában.

A Déli vasút pályaudvarán *nagy tömeg várja a népszerű filmkomikust.* Éljenzés. Sok virág. Filmfelvétel, fotografusok pergőtűze. A komikust majdnem agyonnyomják és valósággal besodorják az autóba. Így kezdődik a budapesti pihenés!

A várakozók legnagyobb csodálatára, amikor Harold Lloyd megjelent a vagon ajtajában, egy másik Harold Lloyd követte. Kiderült, hogy fivére, aki a megtévesztésig hasonló hozzá.

Szezonnyitó előadás az IPAROS OTTHON-ban 1932. október 30-án, vasárnap este 9 órakor :: Színre kerül Csiky Gergely „NAGYMAMA” című 3 felv. színműve. Belépő-díj 15 le! Előadás után tánc!

SPORT KÖZLÖNY

A Gloria Aradon, az AMTE Temesvárott mérkőzik a Nemzeti Bajnokság küzdelmei során

Arad bajnoksággyűjtése a Ripensia ellen veszi fel a küzdelmet, míg az AMTE ellenfele a temesvári testvéregyüttese lesz. Teljes forduló mind a két csoportban

Vasárnap ismét nagy küzdelmek lesznek a Nemzeti Bajnokságban és ezúttal mind a két aradi együttes sorompóhoz lép. A sorsolás érdekessége, hogy

ugy az AMTE, mint a Gloria temesvári ellenfelel kerül össze.

A Gloriának lesz a nehezebb dolga, ugyanis a bajnoksággyűjtés ellenfele a Ripensia, míg az AMTE az ottani TMTE-vel méri össze erejét.

A Gloria-Ripensia-mérkőzést hatalmas érdeklődés előzi meg, ez teljesen érthető is, mert Románia egyetlen proficsapata mindenkor a legszebb játékot mutatta be Aradon. A Ripensia megalakulása után sorra vendégül látta a külföldi együtteseket és a legtöbb esetben győzött, így hamarosan félelmetes hírnévre tett szert. A Ripensianak a Nemzeti Bajnokságban elfoglalt előkelő helyezését a múlt vasárnap 3:0 arányú Romania feletti győzelme nagyban megerősítette.

A Gloria a szerdai mérkőzésen bebizonyította, hogy komoly ellenfele lesz a Ripensianak, amely elismerten egyike a legjobb romániai csapatoknak. A Gloria védelme jó, ugyanezt mondhatjuk a halvesorról is. A csatársorban már bajok mutatkoznak, de ezek könnyen kiküszöbölhetők. A kvintettből hiányzik az irányító erő és ez: *Blaskovits*, Bizonyos, hogy ennek a te-

hetséges játékosnak beállítása nagyon sokat lendítene a Gloria gólképtelen csatársorán.

Az AMTE-nak is nagyon nehéz dolga lesz Temesvárott. A temesvári munkás együttes nagyon feljavult és legutóbb a Brasovia ellen elért győzelmes mérkőzésen mutatott játéka komoly tudásról győzte meg a klub híveit. Az AMTE előreláthatólag a következő összeállításban veszi fel a küzdelmet:

Tyukodi—Gömöri, Csajka—Lingurar, Braun, Bugariu—Tóth vagy Tolán, Magold, Walter, Pomacsek, Nagy.

A védelemmel nem lesz baj, ha Csajka a rendes, szokott formáját játsza ki. A halvesor jó. Steiner helyett azért tette a vezetőség Bugariut a bal fedezet posztjára, mert Steiner vasárnap délig szolgálatban van. Bugariu a legutóbb bebizonyította, hogy megállja a helyét. A csatársor jó, akár Tóth, akár Tolán játszik a jobb szélső helyén.

A fenti két mérkőzésen a következő a program:

A) csoport: Tricolor—Crisana Ploiestiben. Romania—Soimi Kolozsvárott. Szabad a bucaresti CFR.

B) csoport: Unirea-Tricolor—Universitatea Bucurestiben. Brasovia—Venus Brassóban. Szabad a NAC.

A Balkáni Olimpiászról készült képek az Aradi Közlöny fényképkirakatában

A Balkán Olimpiász eredményei már ismeretesek és a most hazaérkezett *Havaletz* Péter ezekről nem beszél, csupán a hibákra mutat rá, a hibákra, amely elbeszélése szerint bőven volt. A kiváló atléta elmesélte, hogy milyen gvatra koszon éltek és ez nemcsak neki, de a többieknek is lerontotta a kondícióját. Sok hiba volt a menedzselés körül — ez a végső megállapítás.

Havaletz két pompásan sikerült képet hozott magával. Az egyik az olimpiai marathoni futás győzteséről, *Gaúlról* készült, akit akkor fényképezett le a fotografus, amikor a nehéz számának abszolválása után befutott. A kiváló atlétán nem látszik a nagy megerőltetés. A másik két az olimpiász ünnepélyes megnyitását ábrázolja. A képen Havaletz alakja látható, aki a román csapat zászlótartója. A két érdekes fényképet a Minorita-templommal szemközti fiókkidőhivatalunk fényképkirakatába tettük ki.

O AMTE—Arad „Csikó” válogatott mérkőzés lesz kedden. A mérkőzésre a szerdai izgalmas összecsapás után, nagy az érdeklődés.

O Az Ausztria—Svájc közötti bécsi Európa-Kupa mérkőzésnek 53.700 fizető nézője volt. Bevétel: 103.000 schilling, közel félmillió csehszlovák korona. A meccsen Sindelár, a legjobb osztrák csatár, súlyosan megsérült, egy rossz ugrása következtében.

O Ausztria tenisz-ranglistája. Férfiak: Matejka, Artens, Kinz, Eifermann, Bawarowski, Haberl, Winterstein, Brosch, Decker, Wiedmann. Nők: Eisenmenger, Herbst, Wolf, Binzer, Kraus, Helmer, Soukup, Zsepnek, Grünberger, Natter.

O A magyar II. profi-ligában Egri (Vasas) és Olvedy (Budafok) 8-8 góllal vezetnek a góllövő-listán. A további sorrend: Sztrigán, Tomkos II. (Phöbus) 7, Bruckner, Jeckl, Schell (Vasas), Ember (ETC), Skaka II. (Taxi) 6, Jeckel (Drasche), Szabó (Csepei) stb. 5-5 gól.

Tilden Vinest és Cochet-t jobbnak tartja magánál

Bucurestiből jelentik: A Tilden-cirkusz nagyszerű bucaresti-i szereplése után Tilden teljes elismeréssel nyilatkozott a Tennis-Club rendezéséről és a közönségről. Arra a kérdésre, hogy kit tart a világ legjobb játékosainak amatőröket és profikat is beleértve, a „főnök ur” habozás nélkül diktálta a rangsort: 1. Vines, 2. Cochet, 3. Tilden, 4. Niusslein. Itt megakadt és legyintett — tovább már nem érdekes... A cirkusz tegnap Csernovitzon keresztül elhagyta az országot.

Egyetlen berlini sincs a magyarok elleni német válogatott csapatban

Berlinből jelentik: A német labdarugó-szövetség válogató-bizottsága érdekes módon állította össze a vasárnap Magyarország ellen kiálló csapatát. A vasárnapi mérkőzések tapasztalatai után az egyes városok megbízottai telefonon közölték a válogatott formát kijátékos neveit a szövetséggel, amelyik így hallomás útján állította össze a Budapestre utazó csapatot a sok jó játékos közül. Meglepetést az kellett, hogy az együttesben egyetlen berlini játékos sincsen. A csapat a következő:

Jakob Regensburg, Schütz Frankfurt—Wendl München, Gramlich Frankfurt—Leinberger Fürth—Knöpfle Frankfurt, Fischer Pforzheim—Lachner München—Mahlick Beuthen—Hoffmann Dresden—Kobierski Düsseldorf.

O Vig játékjogát felfüggesztették. Mándit, Serényit és Wébert 10-10 pengőre büntették, míg Szenest felmentette a PLASz fegyelmi bizottsága.

O A csehszlovák—olasz Európa Kupa mérkőzésre Fanta cseh szövetségi kapitány a következő csapatot állította össze az olaszok ellen: Planicska—Burger, Cstyroky—Madelon, Csambal, Kreszl—Junek, Silni, Nejedly, Kopecky, Pucz.

Két Nemzeti-játékosal indul olasz turájára a Budai „11”

A Budai „11”, amely az idei bajnokságban olyan nagyszerűen szerepel, két mérkőzésre Olaszországba kapott meghívást. Eredetileg úgy volt hogy pénteken és vasárnap mérkőzések olasz földön, ez a program azonban megváltozott annyiban, hogy első mérkőzésüket péntek helyett szombaton játsszák az FC Torino ellen, míg második ellenfelük vasárnap az US Livorno lesz. A budai csapat a magyar bajnokságban elfoglalt előkelő helyéhez méltóan igyekszik Olaszországban szerepelni s ezért a válogatásban szereplő Horn helyére Fábiant szerződtették, a másik válogatott Kárpáti II. helyettesítésére s a csatársor megerősítésére pedig a Nemzetitől kölcsön kérték Flórád és Bihámit.

O Wetzert kiadták. Temesvárról jelentik: Wetzter temesvári látogatása eredményeképpen, a Ripensia kiadta a veterán válogatott játékost a franciaországi FC Hyeresnek, aki a kiadási levéllel utazott vissza Franciaországba.

O Uruguay futballválogatottja Londonban. Angol lapjelentések szerint, 1933. februárjában a futball világbajnokcsapata, Uruguay válogatottja, Angliában megmérkőzik a szigetország válogatottjával.

Márai Sándor cikkso-
rozata

A szegénység iskolája

minden vasárnap az

UJS ÁG-ban

Uj könyvek

— Fábian Béla: 6 ló, 40 ember. Átélt szenvedések, örök élmények, távoli Oroszország lelke, a hadifogság ezer emléke egyetlen nagy összefoglalásban, ez Fábian Béla könyve, a fogság nagy és egyetemleges regénye. Fábian Béla könyvét óriási érdeklődés követte, ezért a 6 ló, 40 ember most az Athenaeum olcsó kiadásában pompás kiállításban, remek borítéklappal a régi 136 lej helyett 84 lej Fábian: „Ezer ember asszony nélkül” szintén 84 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincsen, Lepage-nál, Cluj. Kérje az árleszállítások nagy jegyzékét.

Móricz Zsigmond — Eső-leső társaság. Móricz Zsigmond minden művével utabban magaslatokra emelkedik, nagyszerű leíró ereje, emberábrázoló képessége a legtökéletesebb fokot érte el, a legközvetlenebbül szívatjuk magunkba írásából a magyar élet igazi ízét. Remek novelláskötetben, az Eső-leső társaságban végső és veszélyes ösztönök kergetik a remekbe faragott történetek embereit. Eső-leső társaság c. könyve örvendetes ajándék mindnyájunk számára. A csinos kiállítású, testes kötet az Athenaeum kiadásában jelent meg, megjelenéskor ára füzve 190 lej volt, most árleszállításban 134 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincsen, Lepage-nál Cluj. Kérje az Athenaeum árleszállítási akció nagy jegyzékét.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

„Ma a pénz az egyedüli érték“

mondta egy aradi bank igazgatója. Devizára és valutára is lehet kölcsönt kapni

Az utóbbi hetekben az európai sajtóban oly irányú közlemények láttak napvilágot, mintha a pénz világszerte elveszítene értékét. Az angol font árfolyamának zuhanása alapján alakult ki a gazdasági életben ez a téves vélemény, amely érthető módon, minden embert igen közelről érdekel. Ez ügyben megszólaltattuk az egyik aradi pénzintézet kiváló vezetőjét, aki a következőleg nyilatkozott:

— Véleményem szerint nem kell attól tartani, hogy a pénz elértéktelenedik, tehát felesleges arra törekedni, hogy a pénztől megszabaduljanak azok, akik vagyommal rendelkeznek. A pénz ma az egyedüli érték, tehát akinek ilyen kincs van a birtokában, az ne igyekezzen azt „eldobálni“, ne vásároljon feleslegesen aranyat, ezüstöt, sőt az idegen valutába való befektetés is helytelen, mert ezeket az értékeket bizonyos idő múlva ugyanis áruba kell bocsájtani és akkor sokkal kevesebbet kap érte az eladó, mint amennyiért vette és ha ezt az adásvételt többször megismétli, végül összezsugorodik, vagy

tökéletesen elolvad a vagyona.

— Az a helyes gazdasági politika, hogy a készpénztulajdonosok, — folytatta a bankigazgató, — reális üzletekbe fektessék tőkájukat és azokat megforgassák, még akkor is, ha az minimális hasznot hoz. Sokan még most is haszon nélkül hevertetni hagyják tőkájukat. Akik új épületekbe fektetik, amelyek évente öt-hat százalékot jövedelmeznek, helyesebben cselekednek.

Informátorunk még azt is közölte, hogy Aradra megérkezett az az érdekes és fontos rendelet, — de erről a romániai sajtó mostanig nem számolt be, — amely megengedi a pénzintézeteknek, hogy devizára és valutákra lombard-kölcsönöket folyósítsanak, de a kölcsön összegét és annak igénybevevőjét be kell jelenteni a Nemzeti Bank fiókjának. Nem valószínű azonban, hogy a már hónapokkal ezelőtt kiadott devizakorlátozó rendelet következtében bárki is lombardkölcsönt kérjen, mert ezzel elárulná a birtokában lévő valutákat és devizákat.

Ezer vagon buza behozatalát engedélyezik

Importtal foglalkozó konzorcium alakul nagy tőkebefektetéssel

Az aradi malom- és gabonaszakmát élenként foglalkoztatja a hír, amely beavatott bucaresti-i forrásból került Aradra. A jelentés szerint a kormány az erdélyi árvízkatasztrófa és abnormális időjárás miatt teljesen silánnyá vált búzatermes pótlása céljából engedélyt adott egy ókirályságbeli konzorciumnak, hogy egyelőre ezer vagon búzát hozhasson be külföldről. Négy évvel ezelőtt hasonló importot bonyolítottak le amikor a szomszédos Lengyelországból hozták be búzát.

Egy általánosan ismert aradi szakember véleménye szerint egyelőre felesleges a buza behozatala, hanem inkább a meglévő készletek célszerű elosztását kellene keresztyülni. Ugyanis Moldovában és Doljmegyében az idén is igen jó búzater-

més volt és onnan már hetek óta szállítanak Erdélybe lisztet. Ha a vasúti szállítási díjakat jelentősen mérséklék, akkor az ókirálysági buza egész Erdélyben és Aradon is jó piacra talál. Sajnos, a mi vidékünkön bízhatatlannal rossz volt a termés és ezért a nagymalmok leépítve működhetnek és csupán a vidéki kismalmok dolgoznak a régi keretek között. Ez főképpen a vámőrli malmokra vonatkozik. A rossz termés miatt a múlt évi buza ára most 670 lej, az idei pedig 640—650 lej métermázsánként. Az idei kampányban természetesen szó sem lehet liszt exportról, pedig az utóbbi években Aradról is szállították Görögországba, sőt Ázsiába is.

= **AZ UJARADI SÖRGYÁR TULAJDONOSA, A DREHER—HAGGENMACHER 12 MILLIÓS VESZTÉSÉGE.** Románia egyik legnagyobb sörgyára, a Dreher—Haggenmacher R.-T. most tette közzé néhány héttel ezelőtt lezárt legutóbbi üzletévről szóló mérlegét, amelyet 50 millió lej alaptőke és 1.750.000 lej tartalék mellett, tizenkét millió hétszáznyolcvanhétezer lej veszteséggel zárt, dacára annak, hogy az előző években állandóan nyereséget mutatott ki.

= **Teljes üzemmel fog dolgozni a Resica.** Resicáról jelentik: A resicai vasművek egy milliárdos megrendelést kapott a hadseregtől, mely munkálatok elvégzésére teljes üzemmel kell dolgoznia. Ezenfelül a Morgan-gyárral is folynak tárgyalások, körülbelül egy milliárd lejnyi munkálatok elvégzésére, úgy, hogy a Resica a közel jövőben teljes üzemmel fog dolgozni. A munkás-felvételek máris megindultak és az ország legnagyobb vasgyárában megindult a munka.

= **A Consum új számát** az a kérdés dominálja, mit hoz a gazdasági életnek az új kormány. A kormányhoz igen közelálló gazdaságpolitikus nyilatkozata alapján, megírja a Consum, hogy Maniu két évre szóló rekonstrukciós programmal vállalta a kormányzást. Gazdag biztosítási rovat, tőzsdei és pénzügyi jelentés, a legújabb adóügyi döntések, a módosított kényszerregezéségi törvény, gabonapiac, információk, a vállalkozás minden ágából olvashatók első forrásból a Consumban. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal. Cluj, postafiók 127.

= **Milyen könnykéseket kér a romániai gyárpar a devizarendeletről?** Az Aradi Közlöny jelentette, hogy az Ugirban tömörült romániai gyárparosok a napokban küldöttségileg kérték a Nemzeti Banktól a devizarendelet módosítását a belső gyárpar igényeinek figyelembevételével. Most közölhetjük, hogy a gyárparosok a devizairendelést következőképpen óhajtják: a devizákat kérő iparvállalatok 3 kategóriába oszthatók: az első csoportba kerüljenek, amelyek kizárólag nyersanyag beszerzése céljából kérik a devizát, a másodikba pedig azok, amelyek a belső piacon elő nem állítható félgártmányokra, vagy gépek beszerzése céljából kérik a devizát és végül az olyan vállalatok, amelyek Romániában is előállítható iparcikkek, gyári felszerelések behozatala végett kérnek devizakiutalást. A Banca Nationala még nem döntött a memorandum sorsáról.

= **Megjelent a Wiener Wirtschafts-Woche legújabb száma.** Ma megjelent Szemere Pál, az ismert bécsi magyar publicista német gazdasági lapja, a „Wiener Wirtschafts-Woche“ legújabb száma. A lap rendkívül érdekes cikkeket közöl hírneves osztrák közgazdászok tollából. Cikket ír többek között grófi Hoyos Rudolf, ifjabbik Meisl Gyula, Werner Sombart, dr. Haberler és több ismert bécsi közgazdász.

„OLLA“
prophylaktikus készítmény, vegyileg és mikroszkópián ellenőrizve a lehető legnagyobb garanciát ajánlja.

Ügyeljen az „OLLA“ névre!

FÓRUM

Több nyomorgó aradi nyugdíjas kitérte be hozzánk Pop C. Istvánhoz, a képviselőház elnökéhez címezve a következő megrázó hangú levelet:

„Kegyelemes Urunk! Imárák több ízben és mindannyian külön-külön kérvénnyel fordultunk a pénzügyminiszter urhoz, hogy az elmaradt, négy vagy több hónapos nyugdíjkövetelésünköt vonják le adóhátralékunkat és csak a fennmaradó összeget fizessék ki részünkre. A pénzügyminisztériumtól erre választ is kaptunk, amennyiből a 238.183 számú, 1932. augusztus 11-én kelt körrendelet úgy intézkedik, hogy az adóhátralékot a nyugdíjköveteléssel kompenzálják. Az aradi pénzügyigazgatóság ezt a rendeletet megkapta, de az intézkedés úgy szól, hogy a kompenzáció csak az esetben történjék meg, ha a nyugdíjasnak ez évben (1932-ben) négy hónapi nyugdíjkövetelése van. Ilyen nyugdíjas pedig egész Erdély területén nincs, mert ez évben maximálisan három hónap a nyugdíjhátralék, míg 1931-ben két-három, vagy még ennél is több hónappal maradt el a kifizetés.

Nem hímmők azt, hogy a minisztertanács így döntött volna és nézetünk szerint a körrendeletbe — amely Aradra megérkezett — fogalmazási hiba csuszott. Egyeseknek közülünk van egy kis háza, amely kevés jövedelmet hoz, adósságunk az 5—7 hónapi nyugdíjhátralék miatt feigyelemlett, az állam viszont az adót követeli tőlünk és éppen az adóhátralék miatt nem fizeti elmaradt nyugdíjainkat. Házaikra árverést tüznek ki, kenyerre sincs már pénzünk és éppen ezért arra kérjük Kegyelemes Urunk, hogy hasson oda a rendelet igazságos korrigálására és kegyeskedjen utasítást adni, hogy ne csak körrendelet váljék, de valóságos kompenzáció is fakadjon a minisztertanács határozatából. Maradunk mély hódolattal:

Több aradi nyomorgó nyugdíjas.

Baby- és gyermek kötöttárak, keztyűk, trikóalsóruhák, harisnyák a legjobban és legolcsóbban nálam szerezhetők be.

Oriási választék, kiváló minőség!

Juliette

kötöttárak szaküzlete
Arad, Neuman-palota.

A devizakereskedelem szabályozása

A rendelet megjelent a Hivatalos Lapban

Bucurestiből jelentik: A Hivatalos Lap mai számában megjelent a belföldi devizakereskedelem szabályozásáról szóló rendelet, amely 37 pontból áll és minden tekintetben rendezti a devizakereskedelmet. A rendelet megállapítja, hogy a Banca Nationala csakis a reális szükségleteknek megfelelően ad devizákat cégeknek, vagy magánosoknak. Az ismeretes korlátozási rendelkezésekben leszögezi a Nemzeti Bank, hogy lejben behozott árut csak a Banca Nationala engedélyével lehet kifizetni. A kifizetést oly módon engedélyezik, hogy még az áru megrendelése előtt kér kifizetési engedélyt az importőr a Banca Nationalától. Utólag már nem kaphat engedélyt.

A külföldi valutában kiadott kölcsönök után járó kamatok lejben fizetendők ki. Ha valakinek külföldi kölcsönt kell visszafizetnie és a megállapodásban külföldi valuta szerepel a kamatfizetésre nézve, úgy ismét csak a Nemzeti Bank adhatja meg az engedélyt a fizetésre. Ha egy külföldi lakos eladja romániai ingatlanát, a vevő nem fizetheti ki devizában a vételárát.

Abban az esetben, ha a Banca Nationala által engedélyezett devizákat nem fordították teljes egészükben a kérvényben megjelölt célra, a maradék 15 napon belül visszaszolgáltatandó a Nemzeti Banknak. A rendelet befejezésekor közli, hogy biztosítások csak lejben köthetők, külföldi pénznemben biztosítást kötni tilos. A devizarendelet megszegői szigorú büntetésben részesülnek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

SUCHE intelligentes deutsches Fräulein auf Nachmittag, Kádár, Str. Matei Corvin 1. II., von 2-5. 8692

LAKÁS.

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben. 800

KERTRENYILŐ esinösen butorozott tiszta szoba a város központjában, nagyon olcsón kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 400

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

FOGORVOSISZÉK, bőráthuzattal, Aesohgyártmány, eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában. 8698

TELJESEN JO ALLAPOTBAN LEVŐ fiókom férfi télikabát, szilkszingallorral, alacsony termetre szabva, 1500 lejért eladó. Cim megtehető az Aradi Közlöny kiadó-jában. 8661

BLADO Porcellán fali mosó, telepes rádió, márvány oszlop, nagy üst, összecukható asztal, női ruhák, kabátok, cipők, fehérnemű, estélyi ruha és cipő stb. Megtekinthető d. u. 2-4 ig. Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában. 8544

KATONA NÁNDOR festmény! NAGY UCASIO női bundák és bundabélésekben, kis és nagy Singer-varrógép. Schoberl-ágy, új Protos poraszívógép, japán-, zsolnai- és különböző majolika vázák, komplett valódi meiseni és Alt Wien étkező-szervizek, fali vitrinek, álló villanylámpák, festmények, alpaca és ezüst evőeszközök, rézágak, keleti porzsa- és szmirnaszönyegek gyári szönyegek, szobaberendezések és külön butordarabok, aranyozott kassza tükrök, antik szekrények, régi toaszt tükrök, stb. eladók: Salgóné bizományi üzlete, Str. Horia 1, (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

HASZNALT, de jó állapotban levő vezeték kiöntő-kagyló, megvételre keresetlik. Címeket az Aradi Közlöny kiadó-jába kérek.

SÜRGŐSEN keresek Biberat-sál boa, férfi és női bundákat, kisebb-nagyobb keleti és helyb. készített perzsa-szönyeget, velencei tükröt, ezüst evőeszköz és ezüst dísztárákat kisebb-nagyobb keleti és helyben készített perzsa-szönyeget, velencei tükröt, ezüst evőeszköz és ezüst dísztárgyakat, márkás porcellánokat, ékszereket egész szobaberendezéseket, egy-egy torokat, arany fogsorokat, gyári szönyeget, szelencéket és szelenterítőket, store függöny dísztárgyakat, stb. SALGÓNÉ bizományi üzlet Str. Horia 1. (Széchenyi ucca), Neuman-palota. 1000

FIGYELEM! Az előrehaladott idény miatt most gondoskodik gummi-bocskor-szükségletéről. Fekete és sárga színben, a legkiválóbb anyagból előállítva, rendkívül olcsó árak mellett, közvetlenül az „**UZINELE DE CAUCIUC REVAL**” cégnél **Bucuresti, Str. Eohinoxului 31.** Keresünk garanciaképes, megbízható szervező-képviselőket.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

Rádió műsor

— Romániai időszámítás —

PÉNTEK, OKTÓBER 28.

Bucuresti. 13: Gramofon. 18: Rendőrszenekar. 20.40: Gramofon. 21: A filharmonikusok szimfonikus zenekarának hangversenye. — Budapest I. 10.15: Polydor—Brunswick gramofonhangverseny. 13: Déli harangszó. 13.05: Hangverseny. 4.30: A rádió diákképzője. 5: „Petőfi és a szinpad.” 6: Radoné B. Hilda bécsi dalokat énekel schrammelzene-kísérettel. 6.40: Gyorsirás tanfolyam. 7.10: Ifj. Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. 8.15: „Nagy idők tanua.” Mórincz Zsigmond előadása. 8.45: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Majd: Guttenberg György jazz-zenekarának hangversenye a Dunakorzó-kávéházból. Vig Miklós énekszámaival. 11.45: Magyari Imre és cigányzenekarának hangversenye a Hungária-szállóból. — Bécs. 12.30: Adler-négyes. 13.40: Aramescu gramofonlemez. 14.10: Gramofon. 21.15: Suedia-német-est. A szimfonikusok közreműködésével. 23.20: Régi és új slágerek. — Belgrad. 12: Rendőrszenekar. 13.05: Gramofon. 17: Gramofon. 18: Cseh zene. — Berlin. 17.30: Dalok. 17.50: Szórakoztató zene. 19.35: Gramofon. 20.10: Farka gramofon. 22.10: Stravinszkij hangverseny. Majd: 1-ig: szórakoztató zene. — Langenberg. 18: Szórakoztató zene. 22.35: Szórakoztató zene. 23.45: Esti- és tánczene. — Milano. 18.10: Zenekari hangverseny. Firenze. Trió. 20: Könnyű zene. Triest ötös. 20.30: Gramofon. 22.15: Szimfonikus hangverseny. — München. 23. Mozart: G-dur trió. Gramofon. A budapesti trió előadásában. — Prága. 7.15: Zenés ébresztő. 13.05: Prágai fuvószenekar.

18.30: Gramofon. 20: Ünnepi hangjáték. 21.05: A filharmonikusok hangversenye. — Svájci Aleman adó. 16.30: Népdalok. 17.30: Gramofon. 20.15: A külföldi svájciak estje a svájci hét alkalmából. 22.40: Hangverseny. Szórakoztató zene. — Varsó. 18: Könnyű zene. 19: Tánczene. 21: Zenei csev. 21.15: Szimfonikus hangverseny. 24—1-ig: Tánczene.

SZOMBAT, OKTÓBER 29.

Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Sibiceanu-zenekar. 20.40. Gramofon. 21. Szimf. 21.30. Debussy: Fuvola, mélyhegedű és hárfatrió. 22. Vendéglői zene. — Budapest I. 10.15. Az államrendőrség zenekarának hangversenye. 1. Déli harangszó. 1.05. A rádió házikvintettjének hangversenye. 5. A „Rádió Élet” gyermekjátékszórója. 6. Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye. 7. Rádióamatőr-posta. 7.30. His Master's Voice

E hó végéig

INGYEN KAPJA

a 47 év óta fennálló

ARADI KÖZLÖNY-t

ha ma megrendeli.

Az előfizetést csak 1932. november hó 1-től számítjuk.

Kbédülőbutor

Jó állapotban jutányosan eladó. Megtekinthető 3-6 lg Str. Greceanu (v. Perényi-u.) 5., földszint ba'ra. 3690

UJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bal. Reg. Maria 19., ház mesternél.

Fajalma

erdélyi delicates, többféle minőségben érkezett. — Kapható:

Plaja Catedralei 14. szám alatt.

Garantált tiszta libazsirt

betölt kilónként 40.— lejért Káli Ferencné, Str. Eminescu 36. sz. 8697

Olcsón jut hozzá,

ha azt, amire szüksége van, az

„Aradi Közlöny”

apróhirdetése útján keresi.

INGATLAN.

Adómentes magánház

a volt Bercsényi-u. közelében magasföldszintes uccai 3 szobás, fűrdőszobás lakás, cserépkályhák, esslingeni redőnyökkel, 220.000 lejért eladó. Kizárólagos megváltott: Petrány Arad. Plaja Avram Iancu 18. (Szabadság-tér.) 8694

Kölcsönt

folyósítottunk,

Házat, birtokot, üzletet stb. eladásra ajánlunk.

Zálogtárgyakat átveszünk és azonnal pénzt adunk rá. Magántökéjét jó kamat mellett biztos helyre elhelyezzük. Bármilyen kényes ügyeket elintézésre átveszünk és előzetes díjazás nélkül biztosan elintéztetjük (állandó kurir szolgálat). 3539

Forduljon bizalommal hozzánk:

„Cidemi-International“

Str. Cloșca 2. (v. Szt. László-u.)

Készpénzért

megvesszük butorait, ezüstjét, antik tárgyait, szönyeget, varrógépeket stb. stb. Eladó olcsón Longyel-féle teli háló, konyhaberendezés, Singer varrógép, festmények stb. stb. COMISIO bizományi üzlet Bulev. Reg. Maria 9. — A velünk összekötötésben álló temesvári zálogház 24 százalék mellett folyósít kölcsönöket arany és ezüst tárgyakra, ékezetekre, valódi szönyegek, írógépekre, stb. úgy, hogy ilyen tárgyaknak a zálogházba való eljuttatására megbízásokat ismételtén elfogadunk.

ÜZLETEK.

Portálos üzlethelyiség

forgalmas uccában, női fodrászsalonnak, vagy bármilyen más célra is (villany és gáz bevezetve) azonnalra kiadó.

Stern Lipót, Str. Matei Corvin 1. (volt Hunyadi-ucca.)

30 éve fennálló fűszer- és fa-üzlet

2 szoba és fűrdőszobás lakással, azonnalra kiadó. Ugyanott két kétszobás lakás, mellékhelyiségekkel, azonnalra vagy november 1-re kiadó. Érdeklődni:

Stern Lipót háztu ajdonosát, Str. Matei Corvin 1. (v. Hunyadi-ucca.)

gramofonhangverseny. 8.30. A rádió külügyi negyedőrája. 8.45. A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye. Majd: Aradi Farkas Sándor és cigányzenekarának hangversenye a Bodó-kávéházból. 12.15. Erdélyi Patat Leó jazz- és szalonzenekarának hangversenye a Gellért-szállóból. Budapest II. 7—7.30. Homocord gramofonhangverseny. — Bécs. 12.30. Schik-zenekar. 14.45. Müller Maria gramofonlemez. 15.15. Rheinberger: Zongora- és kürtsonáta. 17.45. Mandolin zene. 18.55. Römisch-zenekar szórakoztató zenéje. 20.35. Bärzene. 21.15. Brockmeier hangjátéka. 23.30. Geisser-zenekar. — Belgrad. 12. Gramofon. 13.05. Rádiózenekar. 17. Kivánság-hangverseny. 18. Rádiózenekar. Szlav zeneszerzők művei. 21. Opera a zág-rábi Nemzeti Színházból. Utána: Tánczene. Berlin. 17. Fuvószenekar. 19.30. Szórakoztató zene. 20.10. Szórakoztató zene. 21. Szimfonikus hangverseny. 22.15. Vidám est. Utána: Tánczene. — Hellsberg. 17. Szórakoztató zene. 21.05. Tarka-est. Utána: Tánczene Berlinből. — Langenberg. 18. Szórakoztató zene. 21.35. Zenei egyveleg. 23.45. Esti zene. Utána: Jazz. — Milano. 18. Jazz. Triest zenekari hangverseny. 20.30. Gramofon. 21.30. Verdi: Aida. Prága. 7.15. Zenés ébresztő. 12. Gramofon. 13.16. Gramofon. 18.50. Gramofon. 20.20. Katonazene. 21.20. Waltner-est. — Svájci Aleman adó. 17. Harmonika. 20. Harangszó. 21. Szimfonikus hangverseny. Weingartner Felix dr. vezényletével. 23.10. Tánczene. — Varsó. 18. Könnyű zene. 19. Tánczene. 21. Könnyű zene. 23.05. Chopin művei. Zongoraverseny. Utána: Tánczene.

A szerkesztésért
STAUDER ISTVAN
100.